

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inserati do 30 peti
Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3.—, večji inserati peti
vrsta Din 4.— Popust po dogovoru. Inseratni davek posebej. — Slovenski Narod
velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.— Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

PODRUŽNICE:
MARIBOR, Grajski trg št. 8 — — — — — CELJE, Kocenova ulica 2. — Tel. 190.
NOVO MESTO, Ljubljanska c., tel. št. 26. JESENICE, Ob kolodvoru 101. — — —
Račun pri poštnem čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

Vsem državnim aktivnim in upokojenim ulužbencem

Svetovna vojna z vsemi svojimi
grozotami in strahotami je prinesla na-
šem jugoslovenskemu narodu ujedinje-
nje v skupno državo, svobodo in osa-
mosvojitve. Vendar nam prva leta
skupnega življenja niso prinesla onega,
kar smo lahko z vso pravico pričako-
vali v svoji svobodni domovini. Razne
politične stranke so v medsebojnih bor-
bah prezle skupne državne interese in
z zaslepljeno strankarsko zagrizenostjo
prikladal nevarnost, da jugoslovski
narod v sponah teh strank in medseboj-
ni borbi zaigra vso — državo, svobodo
in samostojnost.

V najtežjem političnem momentu je
Nj. Vel. kralj Aleksander I. z energičnim
ukrepom napravil konec brezplodnim
strankarskim borbam in je z mani-
festom z dne 6. januarja 1929 začrtal
enotne temeljne smernice državne
skupnosti na osnovi nekompromisnega
jugoslovenskega naroda. Temu najviš-
jemu postulat se ima podrediti vse, to
mora biti in ostati za vse čase najsvet-
ejše načelo vse naše državne politike.

Nikdar več ne smejo strankarski in-
teresi biti nadrejeni državnim! Obstoj,
razvoj in napredek Jugoslavije in ju-
goslovenskega naroda ne smejo nikdar
več biti igrača v rokah strankarske oli-
garhije in zagrizenosti, ki jo je ob vsa-
ki izpremembi izmed vseh stanov najte-
žje občutilo državno uslužbenstvo in
ki je pretila ugonobiti vsako stvarno in
objektivno državno upravo.

Napori našega prevzvišenega kralja
so že rodili uspehe. Nastopilo je obče
pomirjenje, država je dosegla prepo-
trebno spoštovanje, pravica je po zak-
nih enaka za vse in vsakogar. S proglas-
itvijo ustave, zakona o volitvah v na-
rodno skupščino in z razpisom istih se
kliče narod na odločitev — ali je za
tako enotno jugoslovensko državo, za
narodno edinstvo, slogo in enakoprav-
nost!

Zato ne smemo volitev 8. novembra
1931 smatrati po raznih strankarskih
geslih ali delitvi naroda po verskem in
svetovnem naziranju, nego morajo te
volitve biti obča manifestacija vsega
jugoslovenskega naroda za svojo drža-
vo in svojega narodnega kralja. Mora-
jo biti najsvetenejša prisega nas vseh,
da stojimo enodušno za svojim kraljem
in da hočemo po svojih najboljših,
po izvoljenih poslancih, z vsemi svojimi
močmi sodelovati pri velikem delu po-
polne duhovne obnove samega sebe!

Volitve pa morajo biti tudi mogočna ma-
nifestacija pred vsem svetom, da hoče-
mo Jugoslavijo, enotno na znotraj in
zunaj ter gospodarsko, kulturno, pro-
svetno in socialno tako urejeno, da
ostane za vse večne čase spoštovan,
neodvisen in ponosen predstavitelj svo-
bodnega in enotnega jugoslovenskega
naroda.

Država nad vse! Brez lastne, samo-
stojne Jugoslavije ni bodočnosti naše-
mu narodu! Z nešteti žrtvami pridob-
ljeno samostojnost in svobodo mora-
mo čuvati vsi brez izjeme!

Slovenski državni uslužbenci vseh
panog in kategorij, aktivni in upokojeni,
smo z vsem svojim življenjem in delom
vedno in povsod bili in ostali zvesti si-
novi svojega naroda. S samozatajeva-
njem in žrtvami smo dajali in dajemo
svojemu narodu in državi vse svoje
najboljše duševne in telesne sile! Ni-
kdar se tej svoji najvišji dolžnosti ni-
smo izneverili. Nikdar se ji izneveriti
ne moremo in nečemo, ker smo in osta-
nemo sestavni del svojega naroda, mo-
čan stan v močnem narodu!

Nova narodna skupščina ima nada-
ljevati in dokončati od Nj. Vel. kralja
določeno in započeto delo duhovnega
preporoda našega naroda, z zakoni ut-
rditi popolno enakopravnost ter zaga-
rantirati mirno in složno življenje vseh
stanov na podlagi socialne pravičnosti,
pravičnega spoštovanja in priznanja de-
janskih potreb posameznika in celote.
Če torej hočemo, da se vsa preča
vprašanja nas, državnih uslužbencev in
upokojenec, rešijo tako, kot to zahte-
vajo državni interesi in obstoj razvoj
ter napredek našega stanu, potem mora-
mo vsi brez izjeme storiti svojo
dolžnost ter s skupnim in enotnim na-
stopom manifestirati za enotno, neraz-
družno močno in pravično Jugoslavijo.
Se več — dolžnost nas državnih usluž-
bencev in upokojenec je, da povsod
odločno zastopamo smernice kraljeve-
ga manifesta ter da s svojim delom pri-
pomoremo k dokončni zmagi jugoslo-

venske miselnosti med vsemi sloji na-
šega naroda.

Državni uslužbenci, aktivni in upo-
kojeni! Podpisane strokovne organizaci-
cije, ki so po zakonu priznane predsta-
viteljice posameznih strok aktivnih in
upokojenih državnih uslužbencev, sto-
pajo pred Vas z iskrenim in tovariškim
pozivom, da se vsi brez izjeme udele-
žite velike narodne manifestacije.

Pred novo narodno skupščino prida-
jo tudi vsa vprašanja nas državnih ak-
tivnih in upokojenih uslužbencev. Vsi
vemo, kaj danes tišči slehernega od
nas! Zato se omejimo samo na poudar-
janje potrebe spopolnitve zakonov o
aktivnih državnih uslužbencih in želez-
ničarjih pri polnem priznanju stalnosti
ter na absolutno in neodložljivo potre-
bo izenačenja pokojnih vseh staroupo-
kojenecv po določbah sedanjega zakona.
Nova narodna skupščina ima nalogo in
dolžnost, da z ustreznimi zakoni osi-
gura življenjski obstanek vseh onih, ki
živijo od dela svojih rok in duha ter
da s pravično ureditvijo cen poglavit-
nih življenjskih potrebščin, posebno sta-
novanijskih najemnin, omogoči mirno in
vzajemno sožitje vsem slojem!

Vsa ta vprašanja so strokovne or-
ganizacije že obravnavale in jih bodo
predložile novi narodni skupščini. Stro-
kovne organizacije bodo mogle stopiti
pred njo in izvoljene poslance s čisto
drugimi argumenti, ako bodo pod-
prte od enodušnosti vseh državnih
uslužbencev, aktivnih in upokojenih, ki
so ob volitvah v polni meri storili svo-
jo dolžnost, kakor pa, če bi državni
uslužbenci pokazali razdvojenost ali
malodušnost. Skupni interesi našega
stanu nas kličejo in nam kažejo pot, po
kateri moramo iti. Naša ljubezen do
rodne grude in naroda, katerega se-
stavni del smo in hočemo ostati, nam
bodi zvezda vodnica pri našem delu in
vseh naših žrtvah za domovino in kra-
lja, da v srečni in zadovoljni Jugosla-

viji za svoj stan dosežemo lepšo in bolj-
šo bodočnost.

Z enodušno udeležbo pri volitvah 8.
novembra hočemo vsi državni usluž-
benci in upokojeni manifestirati za
smernice kraljevega manifesta v korist
zdrave, enotne in močne Jugoslavije.
Z enodušno udeležbo pa hočemo tudi
opozoriti novo narodno skupščino na
njene dolžnosti, da ustvari državnim
uslužbencem in upokojenecem vse po-
trebne moralne in materijalne življen-
ske pogoje.

Društvo državnih uprav, pisarniških
uradnikov v Ljubljani. — Društvo držav-
nih upokojenecv in upokojenk v
Ljubljani. — Društvo jugoslovenskih
geodetov Ljubljana. — Društvo orož-
niških upokojenecv. — Društvo profesor-
jev, sekcija Ljubljana. — Društvo sod-
nih izvršiteljev kraljevine Jugoslavije v
Ljubljani. — Društvo sodnikov kralje-
vine Jugoslavije, sekcija Ljubljana. —
Društvo zemljiškoknjižnih uradnikov in
izprašanih aspirantov v Ljubljani. —
Jugoslovensko učiteljsko združenje JUU,
sekcija za Dravsko banovino v Ljubla-
ni. — Klub državnih inženjerjev v okri-
lju Udruga jugoslovenskih inženjer-
jev in arhitektov, sekcije Ljubljana. —
Savez nastavnika gimnazij, sekcija
za Dravsko banovino. — Sekcija Sa-
veza finančne kontrole. — Uduženje
državnih činovnika računskih stroke za
kraljevino Jugoslavijo, sekcija Ljubla-
na. — Uduženje jugoslovenskih nacio-
nalnih železničarjev in brodarjev, O-
blastni odbor Ljubljana. — Uduženje
monopolističnih uradnikov in uslužbencev,
poverlj. Ljubljana. — Uduženje nastav-
nikov jugoslovenskih državnih obrtnih
učilišč. — Uduženje poreznih činovni-
ka kraljevine Jugoslavije, poverlj. Ljub-
ljana. — Uduženje p. t. t. uslužbencev
kraljevine Jugoslavije, Dravska sekcija
Ljubljana. — Uduženje učiteljske me-
ščanskih šol v kraljevini Jugoslaviji,
sekcija za Dravsko banovino.

Nova reparacijska konferenca?

Nemčija bo že prihodnji teden predlagala sklicanje posvetovalnega
odбора baselske banke za ugotovitev njene plačilne sposobnosti

Pariz, 31. oktobra. Akcija za revizijo
Youngovega načrta in za konsolidacijo
nemških kratkoročnih kreditov bo prišla
na dnevni red takoj po povratku ministr-
skega predsednika Lavalja iz Amerike. Ka-
kor poročajo, je nemški poslanik Hoesch
že zaprosil za avdijenco pri ministrskem
predsedniku Lavalu v ponedeljek. Baje je
dobil od svoje vlade nalog, naj na sestanku
z Lavalom oficijelno predlaga sklicanje
posvetovalnega odbora banke za medna-
rodna plačila v Baslu, ki naj bi nanovo
proučil plačilno zmoglost Nemčije.

Pariz, 31. oktobra. »Journal« poroča iz
Berlina o zadnji seji nemške vlade, na ka-
teri so razpravljali o washingtonskih raz-
govorih, da želi nemška vlada povsem spo-
razumno postopati s predsednikom Lavalom.
V berlinskih političnih krogih so mnenja,
da bi glede na veliko krizo Nemčije
ne zadostovala enostavna revizija za-
varovanih reparacijskih plačil in da bi bila
potrebna revizija celotnih reparacij. O
tem vprašanju se bodo prihodnji teden
pričeli razgovori med Berlinom in Pari-
zom, kakor tudi med Berlinom in ostalimi

državami, ki so prizadete pri reparacijah.

Berlin, 31. oktobra. Če bo prišlo do
sklicanja posvetovalnega odbora banke za
mednarodna plačila v Baslu, se bo prouče-
vanje nemške plačilne sposobnosti vršilo
na sličen način, kakor svojačasno pri iz-
delavi Laytonovega poročila, tako, da bo
morda končano že v nekaj tednih. Odbor
bo nato poročal o uspehu državam upni-
cam in mnoga znamenja govore, da bo
končni izid pogajanj morda sklicanje
nove reparacijske konference. Dogovor
Hooverja in Lavalja zasleduje brzokone namen,
da bi ameriška vlada obenem podzvela spo-
redno pobudo, po kateri bi se s sklicanjem
pristojnih odborov kongresa sprožilo vpra-
šanje redukcije medzaveznih dolgov,
da bi se na ta način podprla evropska ak-
cija. Vse kaže, da bodo potrebna še obšir-
na pogajanja, preden bo dosežen bistven
napredek v reparacijskem vprašanju. Po
zatrlih nemških političnih krogih ni no-
betnega povišja za mnenje, da so okolišči-
ne za nadaljni razvoj tega vprašanja mor-
da danes bolj neugodne, kakor pa pred
sestankom Hooverja in Lavalja.

Vojna nevarnost med Japonsko in Rusijo?

Japonci očitajo sovjetom, da skrivaj podpirajo Kitajce z orožjem,
denarjem in vojaštvom — Nezadovoljiv odgovor na japonski protest
v Moskvi

Tokio, 31. oktobra. Dvoletna politika
Moskve v mandžurskem vprašanju je izzva-
la v japonskih krogih veliko ogorčenje. Du-
šim je Rusija na eni strani ponujala Japon-
ski svojo podporo v borbi proti Kitajski,
je na drugi skrivaj podpirala kitajske ge-
nerale in jim obljubila tudi vojaško pomoč.
Zaradi tega je japonska vlada po svojem
poslaniku v Moskvi izročila ostro protestno
noto, v kateri zahteva pojasnila. Japonska
je obenem zagrozila, da bo v primeru, ako
ruske čete v Mandžuriji nastopijo proti Ja-
poncem, zasedla vzdolžno kitajsko železni-
sko progo, s čimer bi bil Rusiji odrezan do-
hod na Daljni vzhod. Namestnik komisarja
za zunanje zadeve Karahan je v odgovoru

japonskemu poslaniku poudaril, da so vse
vesti o kaki podpori kitajskih generalov od
strani Rusije neresnične. Ta odgovor pa ja-
panske vlade ni zadovoljil. Predvsem ugo-
tavljajo, da se je Karahan v svojem odgo-
voru izognil vsem glavnim točkam japo-
nskega protesta ter odgovoril povsem nega-
tivno. V Tokiju so slej ko prej prepričani,
da ima sovjetska vlada zahrbtnje namene.
To domnevo so potrdile tudi najnovejše in-
formacije, ki zatrjujejo, da se sovjetske če-
te že zbira in da je kitajska vlada že pri-
pravila potrebno število vagonov za pri-
sposobitev ruskih čet. V zadnjih tednih je prišlo
na Kitajsko tudi več ruskih transportov
orožja.

Znižanje najemnin

Banovemu pozivu so se odzvali do danes opoldne samo
trije hišni posestniki

Ljubljana, 31. oktobra.

Ban dravske banovine dr. Drago
Marušić je glede na iniciativo, ki jo je
podzvela pokrajinska zveza hišnih po-
sestnikov za dravsko banovino in z na-
menom, da tudi s svoje strani podkre-
pi splošno zahtevo po znižanju sta-
novanijskih najemnin, apeliral na hišne
posestnike v Ljubljani. Mariboru in Celju
ter po večjih mestih dravske bano-
vine, da v dobi, ko so znatno padle ce-
ne življenjskih potrebščin, ko se pod
pritiskom obče gospodarske krize zni-
žujejo prejemki državnih in zasebnih
uslužbencev in delavcev, znižajo soraz-
merno tudi stanovanijske najemnine.
Gospod ban je ob enem pozval hišne
posestnike, naj svoje tozadevne ukrepe
do 31. t. m. sporoče pristojnim sreskim
načelnikom, odnosno mestnim načel-
stvom v Ljubljani, Mariboru in Celju
ter naj navedejo poleg najnujnejših kra-
jevnih podatkov o svojih hišah ime in
poklic strank, katerim se je najemnina
znižala, število stanovanijskih prostorov
ter višino dosedanje in znižane najem-
nine.

Ker poteče danes rok za te prijave,
smo se informirali pri ljubljanskem ma-
gistratu, koliko hišnih posestnikov se
je odzvalo apelu gospoda bana in zni-
žalo najemnine. Z magistrata smo pre-
jeli kratko obvestilo, da so do danes
vsega skupaj znižali najemnino samo
trije posestniki, dva sta pa poslala
dopis, v katerem utemeljujeta na-

jemnino svojih stanovanj, češ, da zara-
di previsoke gostščine, vodarine in
drugih davščin, ne moreta znižati na-
jemnin.

Posestniki, ki so lahko drugim za
vzor, so: sodni pisarniški uradnik g. F.
Habjan, višji sodni oficijal g. Ivan Roz-
man in g. Egon Bayr. G. Habjan ima
svojo hišo v Kozlezi, Valjavčeva ulica
15 in je znižal eni stranki najemnino za
dvosobno stanovanje s pritliklinami, ku-
hinjo in delom vrta od 930 na 750 Din
mesečno, drugi stranki za dvosobno
stanovanje s kletjo in delom vrta pa od
730 na 660 Din. G. Rozman je kot upra-
vitelj dveh hiš v Florjanski ulici 32 in
34 znižal sedmim strankam najemnino
za stanovanje. Tako stane n. pr. v eni
izmed hiš s kulinjo 350, dve sobi
s kuhinjo 400 Din itd. Hišni posestnik g.
Egon Bayr v Florjanski ulici 29 je zni-
žal letos eni stranki letno najemnino od
17.346 na 15.310 Din, drugi od 1.538 na
1.025 in tretji od 2.600 na 512 Din letno.

Kakor je torej videti, je imel apel
gospoda bana prav nezaten uspeh. —
Kakor izvemo, so se začeli najemniki
organizirati ter se pripravljajo na veliko
ofenzivo za znižanje stanarine. Njihovo
mnenje je, da bi se morale najemnine
v Ljubljani znižati najmanj za 35 od-
stotkov, tako, da bi znašala najemnina
za stanovanje treh sob 700 do največ
950 Din. Če je stanovanje opremljeno z
vsem komfortom.

Krize je največ krivo medsebojno nezaupanje

Za odpravo krize je v prvi vrsti potrebna temeljita revizija dosedanje
gospodarske politike, ki se mora postaviti na temelje medsebojnega za-
upanja

New York, 31. oktobra. Solastnik Morga-
nove banke Thomas Lamont se bavi v »Sa-
turday Review of Literature« s Schachtlovo
knjigo »Konec reparacij« ter pravi med
drugim: V teh dneh moramo biti realisti
in razumeti bistvo nemškega položaja, ne da
bi se pustili vplivati od poizkusov ugotov-
ljanja krivde. Med krizo, ki jo Nemčija pre-
življa, ne more noben takozvan strokovnjak
pričeti s tem, da bi določil številke. Le
Nemci in Francozi samj morejo končno do-
speti do te ugotovitve. Če bodo pri takem
iztrpnem sporazumevanju vodilne evropske
države potrebovale nadaljnjo ameriško po-
moč, naj se jim nudi pod pogojem, da bodo
njihove zahteve pametne. Predvsem se mo-
rata Nemčija in Francija osvoboditi svojih
predsodkov in sicer Francija bojazni pred
vojno, Nemčija pa bojazni, da želi Franci-
ja njen gospodarski polom. Očitno razu-
mevajo to sedaj tudi v Nemčiji ter streme
po sporazumu s Francijo. Toda iz izjav, ki
so po objavi Hooverovega načrta došle iz
Nemčije, se more dobiti vtis, da prevladuje
v Nemčiji mnenje, po katerem odobrava
Hoover splošno in finančno politiko Nemčij-
je ter graja francosko. Na nemški strani bi
bila največja napaka, če bi gojili tako nazi-
ranje.

Lamont kritizira nato zelo ostro politiko
zaščitnih carin, h kateri so mnogo pripo-
mogle tudi carine Zedinjenih držav. Ame-
riško ljudstvo mora uvideti, da sprito ame-
riške carinske tarife ni mogoča nobena po-
litika posojil v večjem slogu in da ne more
na ta način nikdar prisiliti druge države h
kupovanju ameriškega blaga.

Berlin, 31. oktobra. Eden izmed najbolj
vplivnih osebnosti v nemškem gospodar-
stvu, tajni svetnik Schmitz, ki zavzema vo-
dilno mesto v nemški barvni industriji, se
bavi v posebni spomenici z vprašanjem
mednarodnih kratkoročnih dolgov in z mož-
nostjo omiljenja pomanjkanja zlatega kritja.
Schmitz predlaga, naj bi baselska banka
za mednarodna plačila izdala zlate bone
v višini petih milijard mark, s katerimi bi se
omogočilo odplačilo obstoječih kratkoro-
čnih dolgov v teku 40 let. Jamstvo za posa-
mezne dolžnike naj bi prevzela centralne
banke držav, ki bi najele kredit.

Gostilna in kavarna Zgone "POD KLANČKOM"

Pot v Rožno dolino šte. 36
se pod novim vodstvom toplo priporoča.
Odperto dnevno do 2. ure zjutraj.
KAROL KOS

Moratorij v oboroževanju

Zeneva, 31. oktobra. Predlog za uvedbo
enoletnega moratorija v oboroževanju, ki
naj bi trajal do zaključka svetovne razoro-
žitvene konference, je sedaj predmet in-
tenzivnega študija posameznih vlad. Do-
stoj je šest vlad izjavilo, da v načelu pri-
stojajo na ta predlog, ako ga sprejmejo vse
države. Nekatere države postavljajo razne
pogoje, zaradi česar ni mnogo upanja, da
bi prodrl.

Edisonova zapuščina

New York, 31. oktobra. Pri otvoritvi Edi-
sonove oporoke so ugotovili, da je Edison
zapustil svoje premoženje večinioma svo-
lim šestim otrokom, ker je že pred smrtjo
oskrbel svojo ženo z znatnim imetjem.
Glavni delež dobila najmlajša sinova Char-
les in Theodor, ki jima je poverjeno tudi
nadzorstvo nad njegovimi podjetji, katere
centro na 12 milijonov dolarjev.

Maksimiranje cen v Avstriji

Dunaj, 31. oktobra. Ker so se začele ce-
ne živeža in drugih življenjskih potrebščin
zadnje dni naglo dvigati, se bavi vlada z
namero, da uvede ponovno maksimiranje
cen življenjskih potrebščin. V parlament-
nih krogih zatrjujejo, da je načrt te nare-
d-ke že sestavljen in da bo izdan v najkraj-
šem času. Vlada je prisiljena k temu ko-
raku na eni strani zaradi naraščajoče
brezposelnosti, da tako zaščiti najrevnej-
še sloje na drugi strani pa iz razloga, ker
je treba računati, da bodo domači produ-
centi uvedbo zaščito izkoristili za preko-
merno povišanje cen.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA

danes ni poslovala. V prostem prometu so
notirali:

Devize: Amsterdam 2273.78 — 22.80.62,
Bruselj 786.49 — 788.85, Curih 1098.45 —
1101.75, London 214.89 — 222.39, New York
5624.01 — 5641.01, Pariz 222.00 — 222.66,
Praga 165.86 — 166.36, Trst 288.52 — 294.52.

INOZEMSKÉ BORZE.

Curih, 31. oktobra. Beograd 9.05, Pariz
20.16, London 19.80, New York 513.25, Bru-
selj 71.50, Milan 26.43, Madrid 45.60, Am-
sterdam 207.10, Berlin 121.40, Sofija 3.71,
Praga 15.18, Varšava 57.40, Budimpešta
90.02½, Bukarešta 3.07.

Ureditev prometa na Ajdovščini

Kakor si jo je zamislil predsednik udruženja JIA inženjer Mačkovšek

Ljubljana, 31. oktobra.

V številki z dne 28. oktobra je v »Slovenskem Narodu« nekdo dopisnik objavil svoje pripombe k predlogu o ureditvi prometa na Ajdovščini. V tem dopisu skuša »Ljubljancem« na poljuden način razložiti, da ureditev prometa, kot sem ga predlagal v nedavnem predavanju v Udruženju JIA, pisec je mnenja, da je predlagana izpeljava tramvaja ena najboljših rešitev tega vprašanja in razen tega tudi ugotavlja, da bi bil največji uspeh te ureditve večja varnost osebnega prometa. Prav hvaležen sem mu za to priznanje, vendar pa moram nekatere stvari kljub temu korigirati. Pisec namreč tudi obširneje govori o vozovnem prometu in postavlja nekatere trditve, ki niso točne in izhajajo najbrž iz tega, da pisec ni bil navzoč na zadnjem predavanju, pa najbrž tudi ni natančneje pregledal v »Slovenskem Narodu« objavljene skice ter poročila o poteku referata. Da bi se morebitna razprava ne počela sukati okoli trditve z napačno predpostavko, je prav, če čisto na kratko popravim nekatere glavne piskeve zmotne.

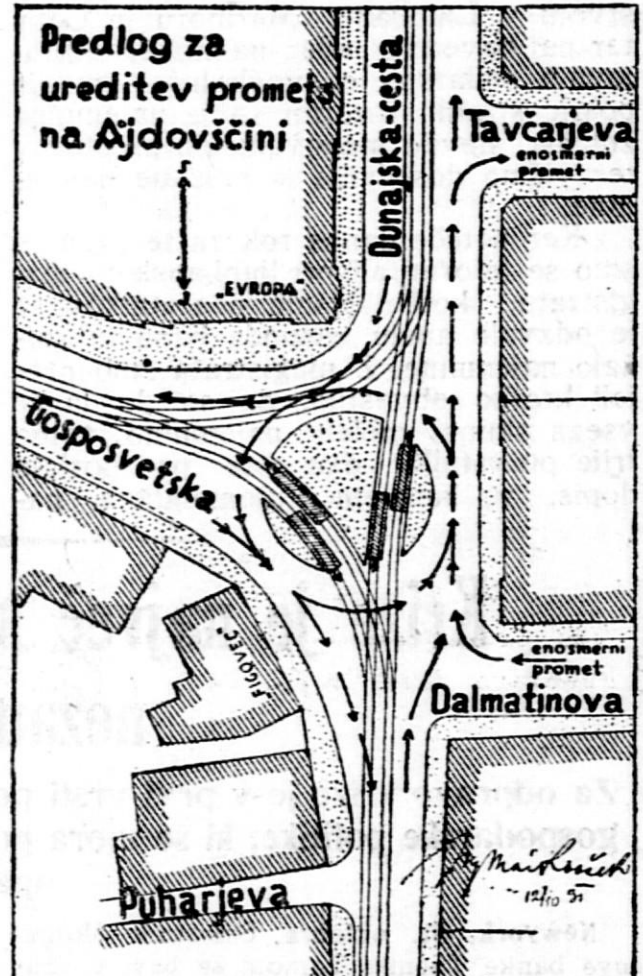
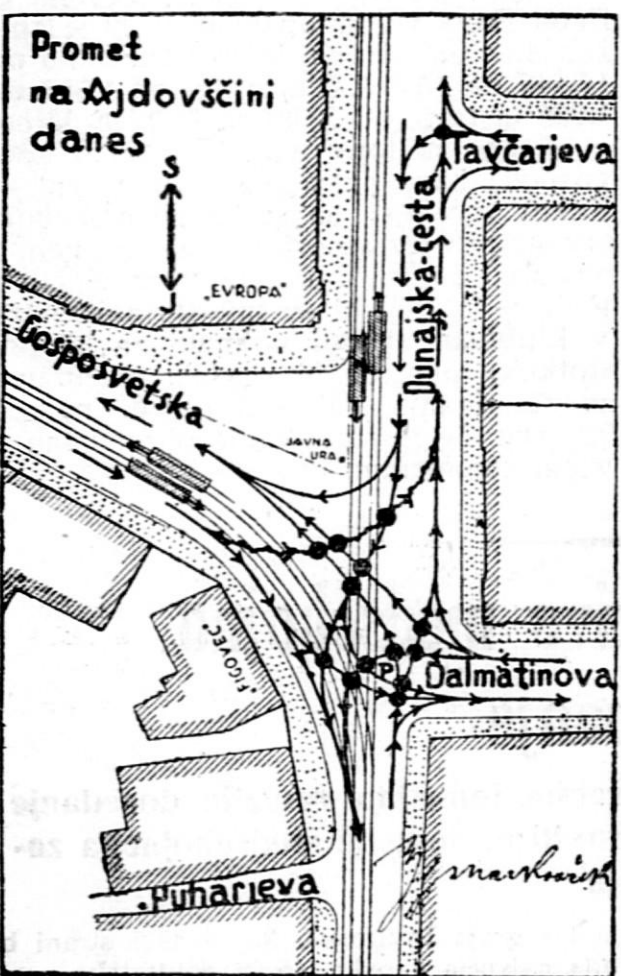
Bistvo krožnega prometa, ki naj bi se na Ajdovščini vršil okoli predlagane otoka, je to, da mora vozilo v označeni smeri toliko daleč krožiti, da pride do točke, kjer se lahko kroži v nameravano smer. Če hoče tedaj voznik iz Dalmatinove ulice na Gosposvetsko cesto, bo vozil v smeri puščic okoli otoka do »Evrope« in ima prosto pot v šiško; zato mi je povsem nerazumljivo, kako pride »Ljubljancem« do čudne trditve, da se bo moral promet z Marjinega trga v šiško vršiti preko Miklošičeve ceste po velikem ovinku (miš-

ljena je najbrž Masarykova cesta). — Promet iz šiške po Gosposvetski cesti na Miklošičevo cesto pa bi se vršil mimo Figovca in ob otoku v smeri puščic v Tavcarjevo ulico. Tavcarjeva ulica bi imela enosmerni promet proti vzhodu, dočim bi Dalmatinova ulica imela enosmerni promet proti zapadu, obe ulici bi se tedaj lepo izpopolnjevali in tvorili neko enoto. »Ljubljancem« se nadalje čudi, zakaj bi se ne mogel vršiti promet v Dalmatinovi ulici tudi v nasprotni smeri, posebno z južne Dumaške ceste proti Miklošičevi cesti; s tem predlogom baš bi se zopet uvažale karambolske točke, kajti če dovolimo to vožnjo, tudi ne moremo preprečiti (radi slabega vzgleda) direktne vožnje Gosposvetske ceste — Dalmatinova ulica in do bimo na ta način zopet direktna križanja na ustju Dalmatinove ulice, kar smo hoteli baš preprečiti.

Glavna zahteva, ki sem jo v svojem referatu postavil, pa je bila prepoved prehitavanja vozil pri kroženju ob otoku; posebno motorna vozila se ne bi smela pod nobenim pogojem prehitovati na tem prostoru, kar se da prav dobro označiti tudi z mednarodnimi znaki. Prepoved prehitavanja bi bila tudi v interesu pešcev, ki hodijo preko otoka. Kakor hitro je izvedena prepoved prehitavanja, so tudi najmilejša križišča odpravljena, ker se vozni promet samo spleta in zopet razpleta, nikoli pa križa. S tem seveda tudi odpadejo od »Ljubljancem« navedene razne točke, ki jih označuje kot križišča, čeprav prizna, da niso več tako nevarna, kot sedanja.

Inž. J. M.

Da prikažemo nazorno sedanjo ureditev prometa na Ajdovščini v primerjavo s predlagano, priobčujemo naslednji dve skici.



Današnja ureditev prometa na Ajdovščini je karakterizirana s prometnim straznikom (P), ki skuša s svojimi znaki preprečiti številne karambolske možnosti vozil med seboj in s tramvajem. Najopasniji del je ustje Dalmatinov ulice, nič manj opasna pa niso križanja vozil med seboj na tramvajskih tirih. Pri sedanji ureditvi prometa na Ajdovščini imamo tri najstvarnejše karambolske točke (ne upoštevaje tramvajске vožnje), od teh je deset križanj pravilnih smeri med seboj in tri križanja nepravilnih s pravilnimi smermi (vijugasta črta z Gosposvetske na severno Dumaško cesto je nepravilna smer, ker ne gre na pravi stranski prometnega straznika). Vstopajoči, izstopajoči in prestopajoči potniki cestne železnice so v vedni opasnosti, da jih pregazijo predvsem brza vozila. Nervoznost sedanjega stanja povečavajo še ostali pešci, ki hočejo od enega na nasprotni trotoar in ki morajo iskati svoj spas v izogibanju na preširoki plošči, polni raznih smeri in polni raznih karambolskih možnosti. Vedno večji promet na Ajdovščini, povzročen po hitrem širjenju mesta vzdolž Celovške in Dumaške ceste, zahteva temeljite preuredbe sedanjega stanja.

Ureditev prometa na Ajdovščini po predlogu inž. J. Mačkovškega je karakterizirana z velikim okroglim otokom, na katerega so preložena vsa postajališča cestne železnice; tramvajski tiri v šiško so napram sedanjemu stanju premaknjeni nekoliko bolj proč od »Figovca«, na severni Dumaški cesti pa na sredo vozišča; nova zvezna proga od »Evrope« je namenjena le instradiranju vagonov iz nove remize (zjutraj) in v njo nazaj (ponoči). Potniki cestne železnice lahko vstopajo, izstopajo in prestopajo na otoku, ne da bi jih ogradila druga vozila. Preko otoka je možna pasaja pešcev do vseh sosednjih trotoarjev. Vozila ob otoku ne smejo prehitavati in vsled tega njih prometne smeri nimajo nikakih križišč in karambolskih možnosti, kar je njim v dobro, pa tudi v varstvo pešcev, ki hočejo vozišča pasirati. Predlagani sistem je omogočen z uredbo enosmernega prometa v Dalmatinovi (in Tavcarjevi) ulici; obenem se pa z uvedbo enosmernega prometa v teh dveh ulicah razbremeni njih križišča z Miklošičevo cesto, ker se s tem zmanjša tudi tamkajšnje število opasnih karambolskih točk, ki so zahtevale do sedaj že mnogo žrtve.

v režiji g. Cirila Debevca, po znanih dramskih cenah. Izven abonmaja.

Premijera Golarjeve izvirne igre »Dve nevesti« bo v sredo 4. novembra v drami. V glavnih vlogah te najnovejše izvirne ljudske igre nastopijo: ss. Cesar, Kralj, Levor, Gregorin, ga. Juvanov, Vida Juvanov, Rakarjeva in Bolitarjeva. Režiser je g. Fran Ljap. Scena se bo uredila po osnutkih akad. slikarja Gaeparje, ki so razstavljani v izloženem oknu knjižarne Tiskovne zadrage. Premijera bo izven abonmaja.

OPERA

začetek ob 20.

31. oktobra, sobota: Damski lovec. Car se da fotografirati. Red D.

1. novembra, nedelja: Viktorija in njen huzar. Znižane cene. Izven.

2. novembra, ponedeljek: Zaprtó.

Drugi ponovi naša opera »Damskega loveca« in enodeljanka »Car se da fotografirati« za red D. Obe predstavi dirigira kapelnik Štrifof. Zasedba običajna.

»Viktorija in njen huzar« se ponovi po znižanih cenah v nedeljo 1. novembra ob 20. uri v opernem gledališču. Zased-

ba ista kakor pri vseh dosedanjih vpriporitvah, le vloga Riquette, sobarice Viktorije, igra to pot gdnca. Anta Kovčičeva, bivša članica mariborskega gledališča. Za predstavo veljajo znižane operne cene.

Premijera opere »Kostanec«. Prihodnji teden bo v naši operi premijera izvirne jugoslovanske opere »Kostanec«, ki jo je uglasbil znani srbski skladatelj Petar Ko-

Velikopotezna propaganda za Jugoslavijo

»Deutsche Bergwerks-Zeitung«, ki izhaja v Düsseldorfu in je eden največjih in najuplimernejših dnevnikov nemške industrije, je prinesel 28. t. m. posebno prilogo o Jugoslaviji, ki obsega nič manj kakor 40 strani, polnih najtehtnejšega informativnega materiala in slik iz gospodarstva, kulture, politike in tujsko-prometnega življenja v naši državi.

Naslovna stran je okrašena z našim grbom ter s slikama kraljevskega para in kraljevice, uvodno besedo o stikih med Jugoslavijo in Nemčijo pa je napisal dr. Walter Hoffmann, profesor na montanistični akademiji v Freiburgu. Zelo stvarne in poučne članke so nadalje prispevali: Kurt Stahel, gospodarski zaupnik pri nemškem poslanstvu v Beogradu; »Kaj dobavlja Jugoslavija iz Nemčije«, dr. U. G. Witter iz Berlina; »Jugoslavija in nemška kemična industrija«, dalje piše prof. dr. Walter Hoffmann o novi jugoslovanski ustavi, Albert Köhler pa učinkovito propagira potovanja v naše kraje s člankom: »Jugoslawien das moderne Reiseziel Europas«. O meničnem in čerkovnem prometu v naši državi informira strokovnjak Adolf Stengel iz Düsseldorfa. V prilogi so posamič, a zelo obsežno in informativno opisane naše banovine. Izpod peresa naših mož je takisto cela vrsta zanimivih člankov, tako piše dr. Juraj Tomičić o izmenjavi blaga med Nemčijo in Jugoslavijo, dr. Sverljuga o stabilizaciji dinarja, dr. Šibenik o smotnih našega kmetijstva, dr. Proka o zdravstveni obnovi Jugoslavije, ing. Semec o lesu in rudah, dr. Steinmetz-Sorodolski o trgovski politiki Jugoslavije, dr. Branko Plivarić o našem denarstvu, Bajloni o Narodni banki, vseuč. profesor dr. Trivunac o nemško-jugoslovanskih kulturnih odnosih, dr. Cuvaj o naših zbornicah, Maks Mautner o gozdarstvu, dr. Niko Ljubić o rudarstvu v Dalmaciji, S. Bošković o gospodarstvu okrog Splita, dr. Žizek o bodočem razvoju našega hotelirstva itd. Zelo obširno je opisana dravska banovina, a slike vsesplošno zaslužijo pohvalo.

Ta priloga ima trajno vrednost in bo v Nemčiji posebno v fistihi krogih, ki jim je namenjena, dobro izvršila svoj namen. Naslov uredništva je: »Deutsche Bergwerks-zeitung«, Düsseldorf.

Novo pokopališče pri Sv. Križu

O Vseh svetih smo najbolj žalostni — našega pokopališča pri Sv. Križu. Takrat se namreč najlepše vidi, kako malo so imeli smisla za lepoto možje takrat, ko so delali načrte zanj. Kakor bi tedaj še ne imeli arhitektov, ki so po vsem ostalem kulturnem svetu ustvarili prave nje božje, tako smo v Ljubljani dobili dolgočasno planjavo, ki ni na njej niti toliko reda in ideje, kakor na vojaškem vežališču. Nekaj takega so gotovo pred leti hoteli ustvariti gospodje, ki so ravne vrste stisnili drugo poleg druge, da ne moreš hoditi med vrstami grobov. V tej gneči se ne more uveljaviti niti največja umetnina, ki jih zapuste vojne grozote. Je pa dobro, da si krvavi ples večkrat priključimo v spomin, kajti to je najboljša propaganda proti vojni.

Pravega filma o vojnih grozotah pri nas še nismo videli. Dobili smo ga šele zdaj, ki je nam ZKD preskrbelo pretežno filmsko delo »Zapadna fronta 1918«. O vsebini tega filma smo že govorili. Debelo knjigo bi lahko napisali o njem, pa bi še ne povedali vsega, saj nam odkriva eno najbolj steklečih in najstrašnejših ran, kar jih je kdaj kravelo na izmučenem telesu človeštva. Prizori, ko lažijo ubogi vojaki po blatnih rovih kiki želve, ko tiče potne glave v smrtnem strahu k tlom in iščejo varnega zavetišča pred vse uničujočim ognjem, železom, svincom in jeklom, ko se zarile trije tovariši naravnost v neklensko žrelo bruhačice smrti, pa zagledajo iz blata molečo roko mrtvega tovariša, ki jo v nepojmljivi tovariški zvestobi in pijačeti zasujejo s prstjo, so tako strahotni, obenem pa veličastno lepi in svari, da jih človek ne more pozabiti. To grozotno simfonijo trpljenja, pobešnosti in blaznosti bi morali gledati in poslušati zlasti oni, ki so jo dirigirali.

Ker lastniki grobov nikakor ne bi dovolili, da bi se razširile poti in ceste in s praznimi prostori arhitektonsko razdelila dolgočasna plošev, skoraj ni več možnosti, da bi mogel umiriti pokopališče arhitekt, pač bi pa vsaj nekaj lahko še rešil vrtni arhitekt s vrtnarjem. Visoka drevesa bi se mogla razdeliti sedanjo monotonijo v manjše mirne dvore, obdane od zelenih sten in šumajočih visokih stebrov.

Zapustimo to dvakrat žalostno pokopališče in pogledajmo na pokopališčem tisto ogromno že ograjeno parcelo, ki naj se z njo razširi sedanje pokopališče.

Ta parcela je že deloma prav nesrečno

razbita s pompoznim pokopališčem italijanskih vojakov. Kljub temu bi se pa dalo novo pokopališče še prav lepo urediti, če bi pokopališča uprava oddala delo modernemu arhitektu, kakor sedaj oddajamo tudi ureditev vrtov. Za pokopališče ni treba biti specialist, saj je strokovna literatura polna načrtov prekrasnih pokopališč z vseh strani sveta. Uprava naj bi si ta pokopališča ogledala vsaj v sliki in gotovo bi se premislila ter pustila do besede vsaj pijeteto. Res je, da bi po mnenju pokopališčne uprave šlo precej prostora v nič, vendar bi pa po prepričanju javnosti in vseh, ki imajo še kaj čuta za pokojne, pokopališče potem postalo tako, kakršno bi moralo biti, da bi zaslužilo ime božje njive. Enaka ljubezen kakor cerkvam bi se morala izkazovati tudi pokopališčem, saj so tudi ta sveta mesta. Marsikaj se že govori v Ljubljani o ureditvi razširjenega pokopališča, vendar pa nismo čuli o tem vprašanju še nič dobrega. Kdor gre jutri obiskat svoje drage k Sv. Križu, naj pomisli tudi na bodočnost novega pokopališča, a uprava naj ljudi vpraša, če hočejo imeti pravi sveti gaj ali pa ostati pri sedanjem skladišču nagrobnikov. Tudi če bi pokopališča uprava podvojila že sedaj visoko ceno grobov, smo vendar prepverjeni, da bi ogromna večina Ljubljancev zahtevala mrtvih dostojno pokopališče.

Moje Plečnik si je v inozemstvu pridobil svetovno slavo z ureditvijo vrtov in nasadov, pa bi bil ta slavni mojster religiozne umetnosti gotovo najbolj poklican, da nam ustvari lepo pokopališče. Razen njega imamo pa v Ljubljani dosti tudi drugih arhitektov, ki se pešajo z ureditvijo modernih nasadov. Prav lahko bi našli umetnika, ki bi bil kos prelepi nalogi in, če ga uprava neče sama izbrati, zahteva javnost, da razpiše konkurenco. Pokopališče namreč ni privatno vprašanje pokopališčne uprave, temveč problem, ki se mora rešiti soglasno z mestno občino in javnostjo. Zato na Plečnikovem regulacijskem načrtu tako pogrešamo tudi novega pokopališča, vendar pa upamo, da bodo odgovorni faktorji v zadnjem momentu pokopališko upravo prisilili, da razpiše konkurenco za načrte novega pokopališča. Pokopališče namreč vzdržujejo svoji pokopanih, zato ima pa javnost tudi pravico odločati.



Okusna in zdrava je Kolinska kava!

Vojna furija v filmu

S krvavih poljan se je preselila vojna furija na filmsko platno in v knjige. Živi tudi še v spominu milijonov onih nesrečnejšev, ki so ji zrl iz oči v oči, toda njene ostrine so se že nekoliko uglasile in spomin na njo ni več tako strašen kakor je bil prva leta. Čudno, celo tako strahotno klanje kakor je bila svetovna vojna, sčasoma obledi in če človek čita o vojnih grozotah ali če jih vidi v filmu, se niti ne zgrozi tako, kakor bi se moral. Čas zaceeli vse rane, zabriše vsaj deloma tudi sledove, ki jih zapuste vojne grozote. Je pa dobro, da si krvavi ples večkrat priključimo v spomin, kajti to je najboljša propaganda proti vojni.

Pravega filma o vojnih grozotah pri nas še nismo videli. Dobili smo ga šele zdaj, ki je nam ZKD preskrbelo pretežno filmsko delo »Zapadna fronta 1918«. O vsebini tega filma smo že govorili. Debelo knjigo bi lahko napisali o njem, pa bi še ne povedali vsega, saj nam odkriva eno najbolj steklečih in najstrašnejših ran, kar jih je kdaj kravelo na izmučenem telesu človeštva. Prizori, ko lažijo ubogi vojaki po blatnih rovih kiki želve, ko tiče potne glave v smrtnem strahu k tlom in iščejo varnega zavetišča pred vse uničujočim ognjem, železom, svincom in jeklom, ko se zarile trije tovariši naravnost v neklensko žrelo bruhačice smrti, pa zagledajo iz blata molečo roko mrtvega tovariša, ki jo v nepojmljivi tovariški zvestobi in pijačeti zasujejo s prstjo, so tako strahotni, obenem pa veličastno lepi in svari, da jih človek ne more pozabiti. To grozotno simfonijo trpljenja, pobešnosti in blaznosti bi morali gledati in poslušati zlasti oni, ki so jo dirigirali.

Danes ob 1/2 3. popoldne v MATICI in ob 1/2 6. zvečer v kinu IDEAL
Jutri (v nedeljo) ob 1/2 11. popoldne v MATICI ter ob 11.15 popoldne v kinu IDEAL
Zapadna fronta 1918
Film, ki ga mora vsakdo videti!
Nizke ZKD cene!

Beležnica

KOLENDAR

Danes: Sobota, 31. oktobra, katoličani: Volkoslav, Gorazd, Volbenk; pravoslavni: 18. oktobra: Luka.

Jutri: Nedelja, 1. novembra, katoličani: Vsi svetniki, Ljubomil; pravoslavni: 19. oktobra: Prohor.

DANASNJE PRIREDITVE

Kino Matica: Rop Mone Lise.
Kino Dvor: Otok strasti.
Kino Ideal: Vstajenje.
ZKD: »Zapadna fronta 1918« ob 14.15 v kinu Matici.

ZKD: »Zapadna fronta 1918« ob 17.30 v kinu Ideal.

Društvo »Sočac«: Predavanje župana dr. Dinka Puca ob 20.30 pri »Levu«.

PRIREDITVE V NEDELJO

Kino Matica: Rop Mone Lise.
Kino Dvor: Otok strasti.
Kino Ideal: Vstajenje.

ZKD: »Zapadna fronta 1918« ob 10.30 v kinu Matici.

ZKD: »Zapadna fronta 1918« ob 11.15 v kinu Ideal.

Jakopičev paviljon: Otvoritev kiparske razstave g. France Goršeta ob 11. dop.

DEŽURNE LEKARNE

Danes in jutri: Bahovec, Kongresni trg 12; Ustar, Sv. Petra cesta 78; Hočevar, Ljubljana VII, Celovška cesta 34.

Največji zaklad staršev

je zdrav, lepo razvit otrok. Zdrav razvoj otroka si zasigurno s skrbnim in razumnim negovanjem. Pri poglavitnem delu otroške nege, pri kopanju in umivanju uporabljajte vedno Palmira-Baby milo, ki ne vzdržuje telo malega otroka samo čisto, temveč ohranja tudi zdravo svežost občutljive kože, obvaruje jo pred infekcijami, pekočih izpuščajev, vnetjih in mazulov. Za dame, ki imajo posebno občutljiv teint, je najbolj priporočljivo odlično Palmira-Baby milo.

Deviški Jakob...?

Nebo v novembru

Solnce je v novembru že nizko pod nebesnim ekvatorjem, od katerega se neprestano oddaljuje. V novembru se skrči dan za uro 17 minut. V prvi polovici meseca je solnce v znamenju Skorpiona, 23. novembra pa preide v znamenje Strelca.

Luna je v začetku novembra visoko nad nebesnim ekvatorjem, ki se mu približuje in ga prekorači 6. novembra. Potem se oddaljuje od njega in doseže najnižjo lego pod njim 12. novembra. Na povratku prekorači ekvator 20. novembra in doseže najvišjo lego nad njim 27. novembra. Lunine faze bodo: zadnji krajec 3. novembra ob 8.17, mlaj 9. novembra ob 23.55, prvi krajec 17. novembra ob 3.13 in ščip 25. novembra ob 8.10. V noči od 24. na 25. novembra se bo pomikala luna v neposredni bližini Plejad, od katerih zakrije tri jasne stalnice in sicer Merope, Alcyone in Atlas. Ta nebesni pojav bomo lahko opazovali tudi s prostim očesom, bolje se bo pa seveda videl z daljnogledom. Pogoj za opazovanje zanimivega nebesnega pojava bo seveda jasno nebo.

Planeti: Merkur v novembru za opazovanje ni v ugodni legi.

Venera se prikazuje počasi iz solnčnih žarkov in se vidi nizko nad zapadnim obzorjem približno trideset ure po solnčnem zahodu. Vidimo jo kot luno tik pred ščipom.

Mars se ne vidi, ker je preblizu solncu.

Jupitr je v sovezdju Leva in vzhaja ob 23. proti koncu meseca ob 22. 4. novembra se bo pomikala 30° severno od Jupitra luna in tako bomo Jupitra lažje našli na večernem nebu.

Saturn je v sovezdju Strelca in zahaja zgodaj zvečer, tako da ga je zaradi nizke lege nad obzorjem težko opazovati.

Uran je v sovezdju Rib in se vidi kot stalnica 6. zvezde velikosti.

Neptun je v sovezdju Leva in vzhaja okrog polnoči. Vidimo ga pa samo skozi daljnogled.

Meteorji: Sredi novembra stopi v akcijo roj Leonid z radiantom v sovezdju Leva. Proti koncu novembra se pa prikaže na nebu roj Andromedja z radiantom v sovezdju Andromede.

Legja zvezdnega firmenta v začetku novembra ob 21, sredi novembra ob 20 in proti koncu novembra ob 19: na severovzhodu vzhajajo Dvojčki, na vzhodu Orion, nad njim Kočijaž in Blik, na jugovzhodu Eridan in Kit, nad njima pa stoje Perzeus, Oven in Andromeda. Na jugu se približuje zenitu Pegaz, v zenitu pa stoji Kassiopea. Na jugozapadu zahaja Vodnar, dalje proti zapadu Orel in Delfin, nad njima sta pa Labod in Lira. Na severozapadu se tišči obzorja Herkules, nizko nad severnim obzorjem pa stoji Veliki Voz.

NOGAVICE ŽIGOM



Najboljše, najtrajnejše, zato najcenejše!

Narodno gledališče

DRAMA

Začetek ob 20.

31. oktobra, sobota: Prithije in prvo nadstropje. Ljudska predstava po znanih cenah. Izven.

1. novembra, nedelja: Brez tretjega. Znižane cene. Izven.

2. novembra, ponedeljek: Vest. Znižane cene. Izven.

3. novembra, torek: Zaprtó.

4. novembra, sredo: Dve nevesti. Premijera. Izven.

Opozarjamo na nocojšnjo vpriporitev Nestroyeve burke »Prithije« in prvo nadstropje v ljubljanski drami. Predstava se vrši po znižanih dramskih cenah. Zasedba običajna.

Prva repriza Begovičeve drame »Brez tretjega«, ki se vpripori: v režiji prof. Šesta in v kateri igrajo glavni vlogi ga. Mira Danilova in g. Ljavar, bo na Vseh svetnikov dan ob 20. uri v ljubljanski drami.

Na Vernih duš dan 2. novembra ponovno: naša drama francosko dramo »Veste

Na strehi našega nebotičnika

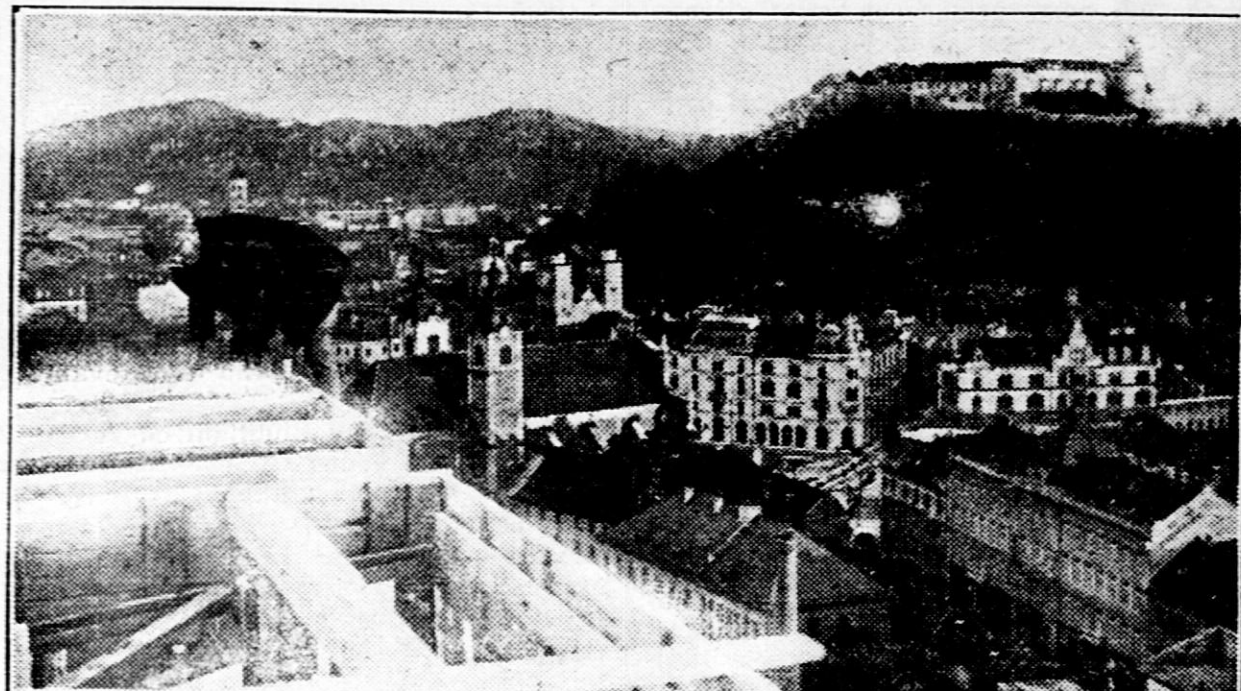
Vrh že ima, toda sredi strehe zgrade še 6 metrov visok razgledni stolp

Ljubljana, 31. oktobra. Kot mogoča os, okoli katere se suče vse mesto, se je dvignil nebotičnik nad Ljubljano ter se zgrinjal pod njim, okoli središča mesta, druge hiše kot okoli velikega magnetnega stebra. Nebotičnik je dosegel svoj vrh; prihodnje dni zbetonirajo streho, odnosno strop 13. nadstropja, zdaj je v delu opaž.

Nebotičnik se ne zdi samo magnet, ki privlači druge hiše ter povdarja mestni

hodnje leto še razširili Gajevo ulico, s čimer bo storjen prvi korak k nadaljnji regulaciji.

Razgled s strehe nebotičnika je lepši kot z gradu. Na Gradu ni pravega centralnega razgledišča, tu pa je prost razgled na vse strani. Na strehi bo terasa ter bodo meščani lahko uživali z nje razgled, ko si bodo privzeli duše; kot znano, bo v zgornjih nadstropjih kavarna in je streha najlepši prostor za poetične go-

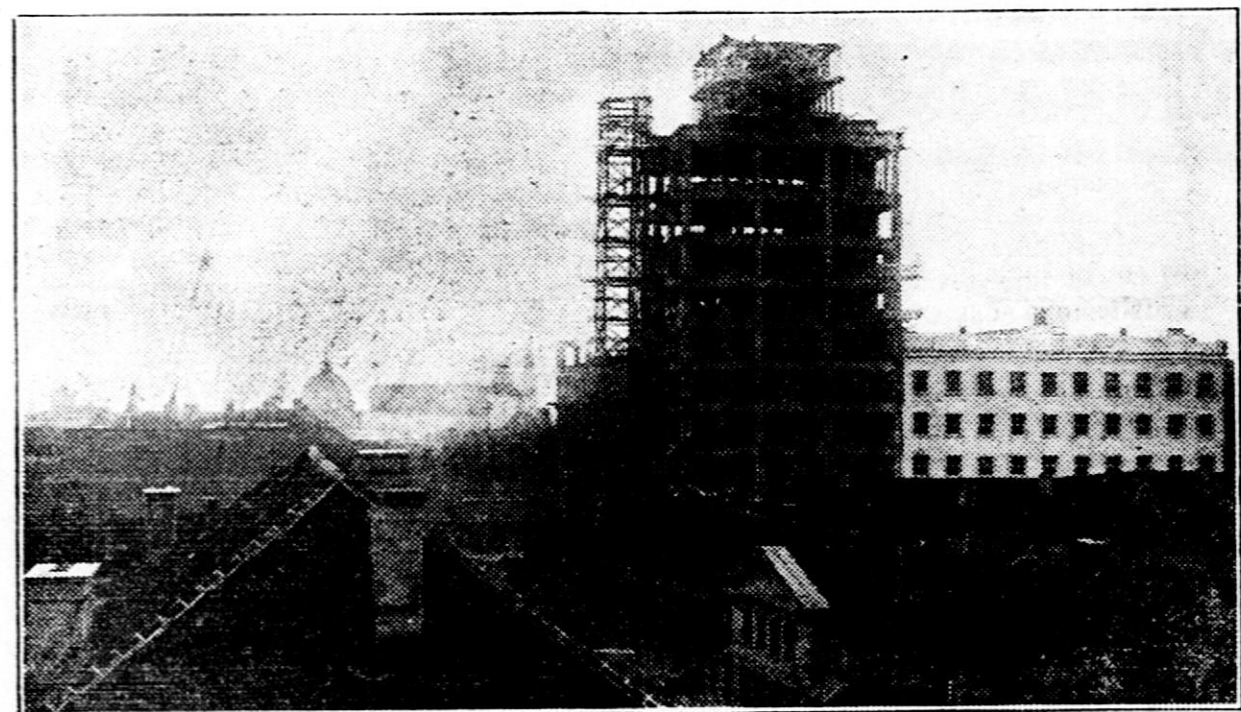


center, temveč je postal v resnici magnet za oči. Od koderkoli se bližajo središču, vedno ti pade kot najmarkantnejši objekt prvi v oči, z impozantno višino je zavladal nad mestom. Grad je dobil protivesje, s katerim pa ravnotežje zunanje podobe Ljubljane seveda nič ne trpi. Grad je vrh in center stare, nebotičnik pa nove Ljubljane. Ko smo gradili v Ljubljani prvo večjo palačo, Kreditno banko, so se konservativci bali, da bo previsoka ter bo umično ravnotežje med njo in bližnjimi hišami. Zdaj pa več nihče ne dvomi, da se ne smemo ravnati po starih hišah, če hoče mesto napredovati.

Sicer najbrž ne bomo več tako kmalu zidali nebotičnikov, vendar je prvi pobuda

sta. S te strehe pa ne opaziš le, da je Ljubljana lepa, temveč tudi, da ima krasno geografsko lego. Na severni strani ima veličastno planinsko ozadje, ki preide v krogu do juga v tipično nižinsko, mehko zaokroženo hribovje. Južna stran je najlepše protivesje severni ter blaži hladno, veličastno trdoto.

Torej, bo mislil marsikdo, nebotičnik ima že vrh! Toda zmotil se bo, nebotičnik bo še višji, ne sicer, da bi gradili še naprej nadstropja, čeprav bi jih lahko zaradi nosilnosti še 6, pač pa bodo postavili še na sredi strehe okrog 6 m visok razgledni stolp kot višinski zaključek. Na osemih betonskih stebrih bo stonela kot vrh nebotičnika velika bakrena krogla. Ta stolp bo



in vzpodbuda za nadaljnje gradnje. Vsako stvar je najtežje začeti, ko je pa storjen začetek, je dano jamstvo za bodočnost.

Z višine 14. nadstropja, s strehe nebotičnika, se odpira na vse strani najlepši razgled, obenem pa vidimo, da je Ljubljana razsežna, a zelo raztrgana. Jasno vidiš, da se je mesto razvijalo brez določene razvojne smeri. Razvoj je ovirala predvsem železnica na eni strani, na jugu je Barje, na Ljubljanskem polju je pa strašna smodnišnica. Glavni kolodvor je umetna barijera skoraj sredi mesta, onkraj njega je vse mrtvo, le na levo in desno se niza jo zopet hiše, tvorijo dva rokava ter se razvoja smer cepi in lomli.

Tako od zgoraj navzdol je Ljubljana res lepa na pogled, ko si jo pa delj časa ogleduješ, moraš priznati, da naši predniki niso gledali v prihodnost. Da so zidali kar tako križem krahcem, ne glede na ravne, široke ceste in na važnejše prometne zveze z mestom, je usodna malomarnost, pač v duhu tedanjega časa, kar jim sicer ne zamerimo toliko, zlasti še, ker so se morali ravnati kolikor toliko po najstarejšem delu mesta. Končno bodo stare hiše itak padle in, kot vidimo s strehe nebotičnika, ima že bodočnost predvsem središče, kjer bomo lahko zgradili cel poseben mestni del na krasnih parcelah, ki jih zdaj zasegajo velika pusta dvorišča, žalostni vrtovi in še bolj žalostne starinske hiše. Ne moremo pa odpustiti prednikom, da so izpeljali železnico tako nepremišljeno, da so z njo prerezane vse glavne ceste, mesto pa raztrgano na vseh koncih in krajih. Razvoj Ljubljane ovira najbolj neprikladna lega železniških prog, zlasti južne železnice in je v interesu razvoja mesta najtežavnejši problem ter čedalje bolj pereč, predstavitev glavnega kolodvorja in preložitve železnice, odnosno zgradbe podvozov odn. nadvozov.

Ako bo Ljubljana še gradila, bi pa bilo seveda najbolje najprej izpopolniti vrzeli v starem delu mesta vzporedno z njegovo regulacijo. Najočitnejši kontrast nebotičniku je kompleks od Gajeve ulice do Gosposvetske ceste. Ne le, da do teh hiš ne moremo gojiti nobenega spoštovanja, ker niso ne baročne in ne renesančne palače, temveč je tu toliko dragocenega, neekonomično izrabljenega prostora, da se zdi tu regulacija najpotrebnejša zlasti še, ker hiše zadržujejo ceste in ulice. Baje bodo pri-

služili tudi za svetlobno reklamo, pokrival pa bo stopnišče. Ker je višina grajskega hriba okrog 63 m, jo bo nebotičnik s svojim vrhom baš dosegal.

Sredi prihodnjega tedna bodo proslavili vrh nebotičnika in objekta III. palače Pokojniškega zavoda.

Radiorogram

Nedelja, 1. novembra.

9.30: Prenos cerkvene glasbe; 10.30: P. dr. Roman Tominec: Galerija slovečih konvertitov; 11: Salonski kvintet; 12: Čas, poročila, plošče; 19.30: Prenos iz Budimpešte: Requiem, Verdi; 21.30: Mar. Pagnol-Paul Nivoix: Slava in njeni mešetarji, igra v treh dejanjih (šentjakovski gledališki oder); 22.45: Čas in poročila, napoved programa za naslednji dan.

Ponedeljek, 2. novembra.

12.15: Plošče; 12.45: Dnevne vesti; 13: Čas, plošče, borza; 17.30: Salonski kvintet; 18.30: Prof. Fr. Pengov: Iz anatomije in fiziologije človeškega telesa (O želodcu: govt, požirnih, tek); 19: Dr. I. Burian: Čestiti; 19.30: Higijenska ura: Dr. Val. Meršol: Metode zdravljenja akutnih nalezljivih bolezní; 20: Samospevi g. Jožeta Gostiča; 20.45: Salonski kvintet; 22: Čas in poročila, napoved programa za naslednji dan.

Torek, 3. novembra.

11.30: Šolska ura: Kaj bi rad povedal mladini (Fr. Sal. Finžgar); 12.15: Plošče; 12.45: Dnevne vesti; 13: Čas, plošče, borza; 17.30: Salonski kvintet; 18: Salonski kvintet; 19: Dr. Iv. Grafenauer: Nemščina; 19.30: Dr. Fr. Veber: Etnika in sociologija evangelijev; 20: Profesor Andrej: Uvod v radijsko tehniko; 20.30: Prenos iz Zagreba; 22.30: Čas in poročila, napoved programa za naslednji dan.

Sreda, 4. novembra.

12.15: Plošče; 12.45: Dnevne vesti; 13: Čas, plošče, borza; 17.30: Salonski kvintet; 18.30: Alojz Zupanc: Belokranjske pripovedke; 19: Dr. Nikola Preobraženski: Rusščina; 19.30: Literarna ura: Juš Kozak »St Peter« (prof. Fr. Koblar); 20: Dr. A. Dolinar: Glasbeno predavanje; 20.30: Samospevi g. Marjana Rusa; 21: Samospevi gđ. Steffe Korentanove; 21.30: Plošče; 22: Čas in poročila, napoved programa za naslednji dan.

HALO! V torek 3. novembra vsi na glavno skupščino društva za povzdigo javne morale!

Med drugimi delegati pride v Ljubljano

znameniti Felix Bressart

ki je znan pod imenom

DEVIŠKI JAKOB

Pravijo, da bo na tej seji toliko smeha in zabave kot še nikoli pred tem!

Prah si in v prah se povrneš

Spomnimo se mrtvih in počastimo njihov spomin

Ljubljana, 31. oktobra.

Človek nerad razmišlja o svojem koncu in svrhu svojega življenja smrt mu je uganka in, čeprav je le življenjska fraza kot rojstvo, jo pojmuje kot nekaj strogo ločenega od življenja. Kdor bi se ne bal smrti, ki jo pa življenjski nagon najmočnejši. Ljubezen do življenja je tista sila, ki se ji ne more ustavljati niti, čeprav pride do prepričanja, da je življenje nesmiselno; čudežna, ustvarjalna sila je, kvas življenja, kljub smrti zmaga, preraja človeštvo ga sili na pot lepše bodočnosti, celo vzpodbuja ga, da bi se povzpelo do nesmrtnosti.

Ko se te dni spominjamo mrtvih se marsikoga polasti tiha resignacija, kot da je življenjska radost do skrajnosti zagrenjena z večno bolečim spoznanjem: vsi moramo umreti — na duha pade mračnost, ljudje se nepričakovano zreene in polaste se jih globlja čustva. Ta in oni bi se te dni celo rad sprijaznil z mislijo na smrt, da bi se iznebil bojazni pred njo. Bojazen pred bojaznijo je namreč včasih celo hujša kot bojazen pred smrtjo.

Vendar se ne more nihče povsem sprijazniti s smrtjo. Človek celo vedno goji v svoji podzavesti nejasno misel, da sploh ne bo umrl. Ni mogoče, kako bi se naj to mogočno, prekrasno življenje kar naenkrat pretrgalo! Res umre vsako živo bitje, toda, ali ni človek nad vsemi živimi bitji? — In, ko nam kdo umre, žive še spomini v nas tako močni in dolgo sveži, kot da ni povsem umrl. Obiskujemo ga na pokopališču in misli razpletajo nem pogovor z njim. Na nagrobnike pišemo: V miru počivaj! ali: Sladko snivaj! — Na svidenje!

Umrli je, vendar še vedno živi — ne življenje materije, presnavljanja — nego človeško življenje. Čustvo zmaga nad razumom in človek se mu prepusti, ker je razum prešlab, ko se oglasi bolečina, da bi se mogel pekat z zagonetko smrti.

In v resnici bi ne bilo lepo od živeti, če bi zatrli popolnoma spomin na umrle: dokler žive v nas, dramijo v nas nežnejšo nravo, boljše jaz in večkrat obenem z njim žive njegove ideje, njegove misli in stremjenja — duh sentimentalno zveni, vendar je res, da ne more npr. otrok kar tako prekiniti ljubezni do matere, ki mu je pravkar umrla, še poglubi se čustvo, kar pa pomeni, da mati živi še vnaprej v otroku ter mu je zaradi tega njen grob tudi tako svet.

Ta posmrtna ljubezen do pokojnih je torej izvor pijelete. Človek se pač ne more kar tako naenkrat ločiti od ljubeča in draga bitja, njegova silna ljubezen do življenja je odpor proti krutosti smrti, hoče jo oblažiti, saj ne more nikdar povsem verjeti v smrt. Zato je tudi tako vabljiva vera v posmrtno življenje. Vendar čitamo celo v sv. pismu: »Prah si in v prah se povrneš!«

Človek pa hoče biti nesmrten. Če umre, s tem se ni rečeno, da bi ne živel še vnaprej. Faraoni so si gradili veličastne piramide za onstransko življenje. Kto bi si drznil podvomiti, da bo s smrtjo konec takšnega močnega? Zato je tudi potreboval na drugem svetu prav tako zaklade, sužnje, žene, in živino. Tudi stari Slovani so dajali na grob umrlih jedi in še zdaj pušajo pri nas tu in tam na kmetih v kozaricih pijačo »za verne dušec. Niso mogli verjeti, da je s smrtjo enostavno vse končano, da je pa posmrtno življenje drugačno, pa tudi ni prišlo nikomur na misel. Kljub temu so tudi v orijentu verstvali z vero v Nirvano, ničnost. Umrli in vse je končano, posmrtno življenje pa nadaljuje, odnosno se prerodi v drugačno bitje, če moraš delati pokoro za prejšnje življenje. Potem takemu smrtjo življenju za kazni, trpljenje, in je najlepše, da se izgubi v ničnost. Vem v ničnost se pač pojavlja najraje tam, kjer je življenje težko, le breme.

Zato tudi v nekaterih verstvih smrt ni nič strašnega, nego nekaj levega, celo veseliga. Človek živi kot otrok solca, ki ga končno vzame zopet k sebi — vpelelo ga. Smrt je praznik, človek vzplamti, prerodi se v plamen ter je tako s solcem enu. Solnce jim je vir vsega življenja in človek je njegovo posebljenje; mora umreti in zgorjeti, da plamen in pepel zopet rodita.

In naša krizantema! Doma je iz »nobeškega cesarstva, šestletja stara. Na Kitajskem je simbol solca, bela, vesela roža, ki poudarja lepoto smrti. Krasi jim grobove ter oznanja silo močnega solca, vir vsega življenja, pod katerim je smrt prav tako vesel dogodek kot rojstvo. Pri nas je pa cvelje na grobovih posebljena bridkost, krizanteme se nam zde mrtvaško bela.

»In večna luč mu naj sveči...« Na grobovih priležajo luči — simbol življenja so, simbol solca. Stara ljudstva so častila ogenj kot simbol solca, življenja. Večna luč je bila nekaj ljudem solca, ker »večno svetlo«. Komur svetlo večna luč, ta živi... Zato jim je bilo tudi spajanje z ognjem — sežiganje trupel — spajanje s solcem, s večnim življenjem. V solčnih žarkih so potem srečavali drage pokojnike, ki so tako lepo živeli z njimi in v njih.

Na naših pokopališčih je človek dvakrat žalosten — ne le zato, ker se ga polaste mračne misli, temveč, ker so pokopališča sama na sebi še tako lepa (zlasti tako skrajno zanemarjena kot je pri Sv. Krištofu) žalostna. Lepo je, da obiščeš dragega pokojnika na pokopališču, da živi še vedno tisto

tisto življenje pod rušo, cvetjem. Če bi pa ljudje bili malce stvarnejši, odkritosrnejši sami pred seboj, bi prišli končno vseeno do prepričanja, da bi ne izgubili ničesar, če bi jim odvzeli pokopališča. Če zaradi tega, da bi njihovi dragi res počivali v miru, da bi jih ne prekopavali in premetavali njihovih kosti — bi morali postati pristaši sežiganja trupel. Drugje imajo že več let krematorije, dočim pri nas niti ne mislimo nanje.

Resničen, globok pijeletni čut bi nam moral nalagati, da bi se vsaj ob prazniku smrti zavedli, kaj smo dolžni v prvi preti pokojnikom. Krematorije grade v vseh naprednejših državah; zakaj se uveljavljajo, ni treba razlagati, tudi nasprotniki sežiganja poznajo razloge, zaradi katerih ideja sežiganja vedno bolj prodira.

Ob tej priliki se človek tudi spomni vseh tistih, ki so padli kot žrtve naše visoke kulture, 20. veka, žrtve svetovnega klana. Kdo bi se ne spomnil, ker ne vemo ne ure ne dneva, kdaj bo zopet začela ječati zemlja v svojih tečajih. Zato je morda anabronizem misel, da bi se najlepše oddolžili vsem tistim neštetim žrtvam, če bi se vsi zavzeli, da počujemo več klana, ne več svetovnega sovraštva. S klanjem ne bomo zavržali sveta. Človeštvo se kolje, odkar živi, res, toda baš to bi nas moralo spametovati, saj se ni z nobeno vojno odrešilo. Če nam ne bosta pomagala ljubezen in razum, nam gotov ne bosta sovraštvo in klanje.

Hinavščina bi bila, zločin zoper človeško dostojanstvo, proslavljati žrtve, če ne spoštujemo in ne cenimo niti v sebi in v živem človeku — človeka, njegovega dostojanstva, življenja.

Toda, če nas tega ne bodo spomnile tiste nepregledne, še skoraj sveže gomile — tedaj je vsaka beseda zaman.

Kino Ljubljanski dvor
Tel. 2730

Otok strasti

film velepuslovljiv

Nils Asther — Raquel Torres

Predstave danes ob 4., 6., 8. in 9. zvečer — jutri v nedeljo ob 3., 5., 6., 8. in 9. zvečer.

Cene 4.— in 6.— Din

Razstava kiparja Goršeta

Na umetnostni razstavi na veleselju se laiki in prav tako tudi strokovnjaki niso mogli nagledati dveh skoraj strahotno živih in ostrih karikatur, ki sta se iz njih z vsvo svojo osebnostjo režala literata Križar in Karlo Kocjančič. Povpraševali so po imenu karikaturista in izvedel za Franceta Goršeta, nato so pa obudovali tudi njegov karakteristični portret pisatelja Magijne in druge res plastično občutene plastike, a tudi njegova lesoreza. Od tedaj smo težko čakali, da se nam Gorše pokaže z večjimi stvarmi in jutri res odpre svojo razstavo v Jakopičevem paviljonu.

Franc Gorše je za našo publiko pravzaprav še novinec, zato pa ga tembolj poznata Trst in Gorica, kjer je deloval do pomladi, ko se je preselil v Ljubljano. Za nas torej nov pojav, a zelo interesanten, da njegove razstave, ki bo odprta samo 10 dni, ne sme zamuditi nihče, ki hoče biti informiran o današnjem stanju slovenske umetnosti. Zopet kipar — bo marsikdo potolčil, ali pojav vedno večjega števila kiparjev je vendar popolnoma naravna posledica razmer. Povsod zidamo, tudi svoje palače gradimo na vseh koncih in krajih, celo nove cerkve rasto in zrasti smo tudi že pod oblake. Gospoda smo postali, reprezentirati smo se naučili — pa bi ne rabili kiparjev.

Za Ljubljano skoraj novi kipar pa ni več tako mlad, kakor bi misliti, saj je bil rojen že l. 1897 v Sodražici. Kakor vsek naš za umetnost talentiran fant, tako je bil tudi on najprej na Tehniški srednji šoli v Ljubljani, kjer ga je naučil rokodelske spretnosti mojster Repič, ki je položil najodhodnejše temelje tehniki, večini naših kiparjev in jim s tem dal najtrdnjšo osnovo za njihov napredek v umetnosti. Po vojni je Gorše šel v Zagreb na umetnostno akademijo, kjer se je izpopolnjeval pri raznih kiparjih Valdecu in Frančetu. Največ je pa pridobil od Meštrovića, ko je bil polni 2 leti njegov učenec.

Ambicioznemu mlademu talentu so bila že skoraj odprta vrata tudi v mesto njegovih sanj, v Pariz, pa so se mu nenadoma zaprla, zato je pa šel po stari poti hrepenenja vseh umetnikov in prišel v Firence. Ko se je napil ob studentu klasične lepote, se je naselil v Trstu, kjer l. 1926 prvič razstavil in bil takoj dobro sprejet. Iz Trsta je šel v Gorico, kjer je l. 1929 pridelil prvo svojo razstavo in dosegel z njo najboljšo kritiko.

Na Primorskem je Gorše delal največ za cerkve, ki jih je italijanska država gradila iz vojne odškodnine. Njegovi kipi so v Ilirski Bistrici, v St. Petru pri Gorici, na Seli

na Krasu, nebeško lepi in nikdar pozabljeni Devin pa varuje njegov angel miru.

V Jakopičevem paviljonu razstavlja Gorše 30 plastik. Naravno, da so z večine še sadra, saj je pri nas še nastopil trnjevo pot, ki ga bo pa gotovo privedla še k bronu in marmorju. Zato pa ima tudi prav mnogo lesa, ki ga zna obdelati odlično. Ste ne je okrasil z lesenimi reliefi in z dolgo vrsto svojih risb, lesorezov in izvrstnih karikatur.

Na sredi razstave stoji visok njegov »Pridigar« in pridiga ter pridiga ter pripričuje, da se stresa dvorana. Na vemo, s katere pridiznice ga je snel, ali ta pridigar nam pridiga z vseh. Postavite ga na javen prostor, da nam bo ohranjena minula in sedanja doba, ki ni nikjer tako izražena kakor v tem tipu.

Dosti ima Gorše tudi prav katehoričnih portretov. Iz veroneškega rdečega marmora, ki ga poznamo z naših baročnih oltarjev, je glava ge. Gregorčičeve, soproge lastnika naše znane ljubljanske drogerije. Pisatelja Magijno poznamo že z veleselja, sedaj nam je pa pokazal tudi pisatelja Vodnika. Ravnatelj Ljublj. Kreditne banke dr. Frana Paulina je napravil in mu prav ljubko modeliral tudi njegovo soprogo s hčerko, a v les je vrezal zdravnika dr. Savnika s hčerko. Dr. Cermelj je iz trdega hrasta izrezal njegova dva otroka, a ker mladi zdravnik dr. Hafner tedaj še ni imel svoje lepe žene, mu je Gorše portretiral njegova dva krasna prepletarja. Čegava je kapitalna opica, umetnik ne izda, čeprav jih je modeliral več. Po teh opicah sodimo, da bi se Gorše prav lahko specializiral za živalskega plastika. Prvo slavo in mednarodno priznanje mu je pa prineslo njegovo nežno »Materinstvo« s tem, da je bilo lani sprejeto na internacionalno razstavo v Benetkah. V moških glavah trpe, je kipar v ženskih glavah mehak in liričen, da ustvarja prav za prav same Madone. Mnogo napetosti je v teh plastikah, a vso plastično silo drži mehka in rahlo potekajoča linija, ki jo prelomi le nenaden dramatičen afekt, najraznovrstnejši so njegovi mali reliefi z najrazličnejšimi scenami, ki so kakor ustvarjeni za dekoracijo modernih stanovanj.

Goršetove lesoreze »Legende o božični rožici« že poznamo z veleselja, na razstavi nam je pa pokazal nekaj novih, zlasti pa take, ki so držani negativno, da je ploskev črna in je na njej bela risba. Na risbah je Gorše seveda tudi kipar in prav te risbe utemeljuje naše upanje, da se razvije v močnega plastika. Med karikaturami je razstavil že znana obličja Križarja in Kocjančiča, nova sta pa krotkejša obraza Ribičiča in Podbevška, ki resignirano pozablja na bombe. Razstava simpatičnega kiparja bo odprta jutri dopoldne in pojditje tja, samo da vidite »Pridigarja«.

Ante Gaber.

Elitni

Kino Matica

Samo še danes in jutri poje naš ljubljencec

WILLY FORST

najnovejše popevke in šlagerje

Roberta Stolza

iz najnovejšega filma

Rop

Mone

Lise

Krasna muzika, melodije in šlagerji, kateri bodo čez noč osvojili srca vse Ljubljane!

Najnovejši Foxov tehnik

Predstave danes ob 4., 6., 8. in 9. zvečer — jutri v nedeljo ob 3., 5., 7. in 9. zvečer

Tel. 2124.

Ljudje, ki so bolni na želodčnih, ledvičnih in kamenih v mehuru, ter oni, ki trpe na prekomerni tvoritvi sečne kisline in napadnih protina uravnavajo leno delovanje črevesa z uporabo naravne »Franz Josefovce vode«. Može zdravniške prakse so se prepričali, da je »Franz Josefovce« grenčica sigurno skrajno prizanesljivo delujoče salinično odvajalo sredstvo, tako da jo priporočajo tudi pri trebušnih kilah, natrgani danki in hipertrofiji prostate. »Franz Josefovce« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Razlika med zakonci.

— Ti si privoščiš vse, vsak mesec imaš novo obleko. zabavaš se, jaz moram pa štediti.

— To je čisto v redu. Jaz sem se omožila z bogatim možem in si lahko marsikaj privoščim. Ti si me pa vzel kot siromašno dekle in moraš torej štediti.

Dnevne vesti

— **Jugoslovensko - avstrijska trgovska zbornica.** Na inicijativu Zavoda za pospeševanje zunanje trgovine v Beogradu, gospodarskih krogov na Dunaju in s predhodnim odobrenjem vlade avstrijske republike se je ustanovila na Dunaju mešana trgovska zbornica pod naslovom: Jugoslovensko - avstrijska trgovska zbornica, ki ima za sedaj svoj sedež v palači jugoslovenskega poslanstva, Dunaj I, Seilerstät, te 30.

— **Ugodna prilika.** Dne 10. novembra ob 13. uri se bo v Toplicah pri Novem mestu na javni dražbi prodala zidana in z eternitom krita baraka, ki je postavljena na tujem svetu in se mora odstraniti do konca tekočega leta. Radi precejšnje razsežnosti (baraka je ca. 32 m dolga, 11 m široka in 3 in pol m visoka) se bo pri podiranju pridobilo mnogo in dobrega stavbnega materiala. Izključna cena je 10.000 Din. Dražbeni pogoji so na vpogled pri VII. oddelku kr. banske uprave, pri sreskem načelnstvu v Novem mestu in pri županstvu občine Toplice.

— **Protialkoholni pokret v strokovnih krogih.** Na prošnjo zveze Trezne mladine v Beogradu je trgovski minister odredil, da morajo vsi šolski zdravniki in drugi namestniki porabiti vsako priliko, da raztolmačijo učencem načela borbe proti alkoholizmu. To naj se stori zlasti ob predavanjih o higijeni, narodni ekonomiji itd.

— **Oddaja zakupa kolodvorske restavracije na postaji Ljubljana gl. kol.** se bo vršila potom licitacije dne 14. novembra pri direkciji državnih železnic v Ljubljani. Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani.

— **Trgovci, ki žele prevzeti zastopstvo inozemskih trgov.** Trgovci, ki žele prevzeti zastopstvo kake inozemske trgovine za našo državo, naj nemudoma javijo Zvezi trgovskih gremijev za Slovenijo v Ljubljani, Gregorčičeva ulica (Trgovski dom) svoj naslov in kakšne predmete bi prevzeli v zastopstvo od inozemskih trgov. Zveza potrebuje ta seznam nujno na osnovi sklepa dunajske konference izvoznih institutov.

— **Odrpne planinske kočje.** Osrednji odbor SPD sporoča občinstvu, da so odrpne in oskrbovane sledeče kočje in domovi: V Triglavskem pogorju: Erjavčeva kočja na Vršcu in stara Aljaževa kočja (slednja neoskrbovana). V Karavankah: Spodnja kočja na Golici (ob sobotah, nedeljah in praznikih), Valvazorjeva kočja pod Stolum (stalno odrpna in oskrbovana). V Kamniških planinah: Dom v Kamniški Bistrici, kočja na Veliki planini in Dom na Krvavcu.

Deviški Jakob...?

— **Centralna akademska menza v Zagrebu.** V Zagrebu se odprla v kratkem centralna akademska menza, v kateri bo dobivalo hrano 400 študentov. Da bo mogla menza uspešno delovati, ji je dala banska uprava 60.000 Din podpore.

— **Dr. Černetov beležni koledar** je kakor laniški tretji letnik urejen, samo da so pravoslavni prazniki tiskani v cirilici, drugega v koledarju ni ničesar v cirilici. Razdelitev beležnega prostora je standard izvedba, kakor je za Poslovni koledar zaščitena po zakonu o vzorcih ter je prednost, ki je nima noben drug beležni koledar. Barva koledarja je ostala ista, ker je najbolje uvedena pri tisočih porabnikih, ter se na vsaki pisarniški mizi radi svoje intenzivne skratkane barve razloči od vseh knjig, tako da je ni treba posebej iskati. Izredna važnost koledarja obstoja v njegovi prilogi, poslovnem adresarju, ki je posebnost te knjige in sploh zanimivost kot knjižna novost na jugoslovenskem knjižnem trgu. Že prvo leto, ko je izdal dr. Černe svoj Poslovni koledar pred 4 leti, je njegov poslovni adresar vzbudil pozornost, morda še večjo v hrvatski javnosti, kakor pa v slovenski, ter je bil zato takoj uveden, tako da gre naklada, kakor smo informirani od leta do leta na tisoče naprej. Že zaradi adresarja samega je Poslovni koledar neobhodno potreben poslovnemu svetu, razen tega pa gre velika važnost drugim podatkom v knjigi. Izmed teh bi bilo naštetih kot posebno važne članke narodno gospodarstvo Jugoslavije, običajne pristojbine, poštne tarife, davke v inozemstvu in predstavništva naše države v inozemstvu. Cena knjige je izredno nizka, Din 30, kar je pač mogoče samo radi velike naklade. Dobi se po vseh knjigo-tržnicah, kakor so že objavili časopisi oziroma pri izdajatelju dr. Černetu Ivanu, Dvorni trg 1, Ljubljana.

— **Priložna slovnica italijanskega jezika,** ki jo je napisal znani strokovnjak Ferdo Kleinmayr, je izšla že v četrtem pomnoženem natisu, kar pač najjasnejše dokazuje, kako je slovnica dobra in praktična. Razen slovnice so v 248 strani obsežajoči knjigi, tudi praktične vaje ter besedni zaklad s 3000 izrazi, ki popolnoma zadostujejo za vsakdanjo potrebo. Posebno praktični so za izreki in razgovori, ki se tičejo jezika, nadalje pozdravi in pomenki na postaji, v vlakcu, s težakom, zaradi izgubljenih reči, v gostilni, obednici, na postaji, v brzojavnem in telefonskem uradu, za izvoščkom, poizvedovanju pri brivcu, pri ogledovanju mesta, pri zdravniku in perlo, v knjižarni in prodajalni, nadalje pogovori o času in vremenu, glede carine in potnega lista, sohe in stanovanja, pri čevljarju, krojaču in drugih obrtnikih, a tudi najpotrebnejši stavki, ki jih rabi trgovski potnik, razen tega pa tudi razgovori s fotografom, pri igri in v vasi. Zlasti koristno so pa za vsakega vzorec za zasebna in trgovska pisma ter celo prošnje na razne urade isti avtor je pa ob enem izdal tudi že tretjo izdajo svoje slovenske slovnice za Italijane, ki je izšla z naslovom: »Gram-

matica della lingua slovena in je enako razdeljena kakor prej opisana italijanska slovnica za Slovence. Obe knjigi se dobe tudi v knjižarni Tiskovne Zadrage na ogled Selenburgove in Knafličeve ulice po 38 Din.

— **Ježica.** V naši vasi, kakor tudi v sedanjih selih raste lične hiše kakor sobe po dežju. Med drugimi si zida štirin na svojem kopalšču še en objekt. Ravno to dni so na stavbi zaposleni krovci in kleparji. V poslopju bosta dve dvorani in kuhinja. — Včeraj so začeli posipati cesto. Silno slaba, polna jam in kotanj je zlasti od mostu proti Črnučam. Avtobusi česte razdirajo in tudi na njih sami trpe, ko tako drve po njih dan na dan.

— **Otvoritev nove klavnice v Zagrebu.** V Zagrebu so včeraj svečano otvorili novo moderno klavnico, ki jo so začeli graditi pred tremi leti. Gradbeni stroški so znašali 69.500.000 Din.

— **Vreme.** Vremenska napoved pravi, da bo manj oblačno in hladno vreme. Včeraj je bilo še po vseh krajih naše države oblačno in večinoma deževno. Najvišja temperatura je znašala v Splitu 16,3, v Skopiju 13,4, v Zagrebu 11,2, v Ljubljani in Beogradu 8,3, v Sarajevu 5,5. Davi je kazal barometer v Ljubljani 766,9, temperatura je znašala 2,8.

— **Krasno jesensko vreme.** Po teden dni trajajočem, zopernem deževju smo dobili danes naenkrat krasno jesensko vreme in zasnežene planine so se zalesketale davi v skratno rdeči barvi tako lepo, da je človeka pogled na nje kar prevzel. Nebo že davno ni bilo tako čisto in temno sinje, kakor danes dopoldne. Da bi le ostalo vreme tako, morda bomo imeli zdaj nekaj časa lepo vreme, ker je zapadlo na planinah precej snega in se je ozračje močno ohladilo.

VABIMO VAS, oblecite se pri nas!

Po svojem okusu si izberite oblačilnih potrebščin

ZA MAL DENAR.

Frenchcote, suknje, obleke, perila i. dr.

A. Presker

Ljubljana, Sv. Petra c. 14

— **Smrtonosne krizanteme.** V noči od četrta na petek se je pripetila v Novi vasi pri Zagrebu težka nesreča. V leseni kolibi sta stanovala zakonca Tomo in Kata Komerlin, ki sta se težko borila za obstanek. Prodajala sta sodivje, zdaj sta pa hotela prodajati tudi krizanteme. Krizanteme pa niso hotele tako hitro cveteti, kakor je želel Tomo in zato sta z ženo naložila na ogenj oglja, kar je povzročilo pončo tragedijo. Tomo se je zastopil z ogljikovim dioksidom, njegovo ženo so pa v zadnjem hipu rešili. Krizanteme, ki so morda čez noč razcvetele, bodo krasile njegov grob.

— **Strahna tragedija v pijančevi rodbini.** Pred velikim senatom okrožnega sodišča v Požezi se je zagovarjala v četrtek radi uboja svojega moža kmetica Ana Mračič. Prva leta je bilo njeno zakonsko življenje srečno, njen mož Tešo je bil marljiv kmetovalec, z ženo sta imela tri otroke, za katere je oče vzorno skrbel. Naenkrat je pa začel popivati in zanemarjati dom. V hiši je kmalu zavladalo pravo peklo, ker je pijani mož pretepal ženo in otroke. Pred dvema letoma je skušal celo oskruniti svojo 16letno hčerko, ki se mu je pa iztrgala in zbežala iz hiše, kamor se ni več vrnila. Pozneje je hotel pijanec posiliti tudi svojo 13letno hčerko. In morda bi bil dosegel svoj namen, da ni v zadnjem hipu prihitela mati, ki je pograbila sekirko in ubila moža. Sodišče jo je oprostilo.

— **Tragična smrt berčice.** V Vukovarju je živeła 67letna berčica Ana Šim, ki jo je mož silil, da je hodila berčiti in z miloščino je morala preživljati tudi njega. V četrtek je pa prinesla premalo denarja, mož jo je pretepel in zapodil od hiše. Uboga starica se je na polju agurčila od lakote in umrla.

Iz Ljubljane

— **Avtobusni promet na pokopališču.** Za vse svete je odredila policija spoznavno z mestnim načelstvom, da se vrši danes in jutri na praznik ter v ponedeljek 2. oktobra izključno enosmerni vojni promet in sicer je dovolj na pokopališču dovoljen samo po šmarniški cesti, odvoz pa samo po Savski in Linhartovi ulici ter Dunajski cesti. Že včeraj popoldne je bil zavahen promet na pokopališču. Ljudje so izkoristili krasen solnčni dan po celotnem tednu dežja in so trumoma romali k Sv. Križu, da uredijo ter okrasijo grobove. Ispred Marjinega trga, Figovca in s Kerkovoga trga je vozilo mnogo avtobusov, še več ljudi je pa romalo peš, kajti dan je bil prav prijeten za izprehod. Tudi davi je bil že velik promet na pokopališču.

— **Čvetilni trg.** Davi so na trg pripeljali cele vagonne poznojesenske cvetja in zelena, zlasti krizantem vseh močnejših barv in vseh. Poklični vrtnarji so prinesli na trg vse, kar premorejo, njih stojnice so bile polne krizantem in drugega cvetja, mnogo je bilo tudi kosar z umetnimi rožami. V splošnem se pa zdí, da so bile cene, zlasti v primeru z lanskimi, previsoke. Tako so na primer prodajali bele krizanteme po 8 do 1 Din komad, kar je gotovo pretirano. Kosarice so prodajali od 25 do 100 Din, istotako tudi šopke in vence. Na obeh straneh žmajskega mostu so taborniki okoličani, ki so pripeljali na trg zelenje, nebroj vencev in smrečja, praproti, rododendrona, jelke, bora, mahonija in ja-

Prvovrstna dolenska

žametna črnina

Vsako nedeljo domače krvavice in jetrnice, štajerski purani, divjačina i. t. d. priporočila

gostilna KOŠAK

LJUBLJANA, KREKOV TRG 11

god ter cele vozičke mahu. Prodajali so pletene vence po 3 do 15 Din. Kupčija na tem trgu je bila zelo živahna. Poleg zelenja so pripeljali tudi precej domačih krizantem.

— **Današnji živilski trg.** Zadnja sobota v mesecu je bila sicer danes, pa se to na trgu ni poznalo. Dovolj je bil tako velik kakor običajno ob sobotah, pa tudi kunev je bilo dovolj. Šaj je jutri prvega, pa nedelja in še praznik povzhu. Zato so se gospodinjice pridno zalagale z vsem potrebnim, živilno je bilo na trgu. Na sadni trg so zopet pripeljali ogromne množine jabolok, ki so jih prodajali od 2 do 5 Din, po kakovosti. Večinoma so jabolka iz najbližnje ljubljanske okolice, z Dolenskega, nekaj tudi s štajerskega. Najboljša kvaletna jabolka so po 6 Din kg. Dovolj je bilo tudi hrušk, precej so pa pripeljali zopet grozdja, zlasti iz Belokrajine. Prodajali so belo grozdje po 5 do 7, črno po 4 do 5 Din kilogram. Lep domak kostanj je po 2,50 litar, maroni po 10 Din kg, orehi po 2,50 Din litar, v jedrih pa po 20 Din kg. Zelenjave je bilo v izobilju, cene so normalne. Precejšnja kupčija je bila na trgu z jajci in piščanci. Za praznike morajo pač na mizo oevrti piščanci ali toista gost ali puran. Par piščancev so prodajali po 25 do 50 Din par, sinovi kršne Bosne so pa ponujali: toiste purane po 50 do 60 Din komad. Lep puran, ki je tehtal 6 kg, je veljal 60 Din. Z jajci je bil trg dobro založen, prodajali so jih po 1 do 1,50 Din. Trnovčanke in okoličanke so seveda pripeljale mnogo zelenjave. Cene so bile normalne. Na trgu je bilo tudi nekaj gob, jurčkov, mavrobov, sivk in lisic.

— **Železni most ob Zaloški cesti.** Vs štirje betonski podaljški železnih ograj so do malega gotovi. Zdaj polagajo na most čez dva decimetra debele hrastove trame in nanje po en decimeter močne hrastove deske. Na te napravi betonsko plast, ki bo asfaltirana. Prehod čez most bo v dveh tednih odprt. Spomladaj bodo železno konstrukcijo še hitro preplekali.

— **Izprememba posesti.** Dvonedstropno hišo št. 6 na Poljanški cesti so kupili od Vavla Hladca št. 10 redovniki. Za nekaj nad 1.300.000 Din. Cistercijani bodo preuredili in obnovili hišo v svoje namene. To hišo je nedavno tega kuoval Batvin sin in se je v ta namen mudil nekaj dni v našem mestu, a pogajanja so se razbila. In tako je prišla zdaj hiša v last cistercijanom.

— **Predstave filma »Zapadna fronta 1918«** danes in jutri. Zanimanje za veliki film »Westfront 1918« je ogromno. Temu se pa tudi ni čuditi, ker lahko mirno rečemo, da Ljubljana tako pretresljivega filma kot je ta, še ni videla. Ljudje, ki so videli pri nas zabranjeni film »Na zapadu nič novega«, pripovedujejo, da je »Westfront« mnogo boljše od prvega, ker prikazuje vojno in njene grozote v prirednejši luči. ZKD predvaja film danes ob 14.15 v Elitnem kinu Matiči, ob pol 6. zvečer v kinu Ideal. Jutri, v nedeljo, se vrši predstava v Matiči ob 10.30, v kinu Ideal pa ob 11.15 uri. Samo današnja popoldanska predstava ob 14.15 je dovoljena za mladi, ker bo ZKD glede na obisk mladine nekatere najgrozote izprizore omilila in predvajala brez tona. Pri današnji večerni in obedi jutrišnjih predstavah pa bo film prikazan v celoti tako v sliki kakor tudi v tonu. K tem predstavam pa mladina nima dostopa. ZKD sporoča cenj. občinstvu, da bodo blagajne v obeh kinih odprte eno uro pred predstavo in priporočati je, da si cenj. občinstvo nabavi vstopnice v predprodaji, naval na blagajne bo namreč velik in predstave bodo nedvomno razprodane. Cene sedežem nizke kot pri ZKD filmih.

Pravi kanarčki harserji

odlikovani petkrat z zlatimi kolajnami doma in v inozemstvu, napredaj po 200, 250, 300, samice 50 Din. — Ed. Sever, Gosposka 3/III.



— **Prvovrstno vino, mlat, Vinski vrh.** 10 Din. Riziing vinski vrh letnik 1928 22 Din, isti, letnik 1920, 14 Din, črno viško, 12 Din, eviček iz Gadove peči 14 Din toči gostilna Jelocnik, Rožna dolina.

— **Vsi ljubljanski pevci** naj se polnoštevilno udeležijo jutri ob pol 11. vaje v Glasbeni Matiči za nastop ob 15. uri pri Sv. Križu. — Hubadova župa JPS.

— **Povski zbor Glasbene Matice.** Moški člani imajo vajo jutri ob pol 11., ženski zbor v ponedeljek ob pol 19., mešani zbor v torek ob 20. uri.

— **Hišni posestniki,** ki niso vložili prijav dohodkov od zgradb za leto 1932 v oktobra t. l., se opozarjajo, da jih vložijo vsaj do 15. novembra 1931 ter obenem v prijavi samih opravijo zamudo, da se izognejo s tem predpisu kazni po čl. 137 zakona o neposrednih davkih.

— **V društvu »Sločac«** se vrši danes otvoritveno predavanje 12. sezone. Društveni predsednik dr. Dinko Puc bo danes ob pol 21. uri v salonu pri Levu predaval: »O gospodarskih in političnih krizah drugod in pri nas«. Na to za ta čas zelo važna in zanimivo predavanje vabimo ne le vse člane, ampak tudi prijatelje društva. Ja se v obilnem številu udeležijo tega večera iz prijaznosti sodeluje po predavanju znameniti slovenski vokalni kvintet iz Ljubljane.

— **Obledele obleke** barva v različnih barvah in plisiru tovarna JOS. REICH.

L. N. Tolsteja nesmrtni roman

Ostajenje

Predstave danes ob 4., ½ 8. in 9. zvečer — jutri v nedeljo ob 3., ½ 5., 6., ½ 8. in 9. zvečer.

Zvočni kino Ideal

— **Lj Mladinski odsek Sokola I.** na Taboru se obrača na javnost s prošnjo, da mu pomore pri nabavi zimsko - sportnih potrebščin, zlasti smuč, za deca in naraščaj. Apeliramo na vse brate, sestre in sokolstvo naklonjeno občinstvo, da daruje v ta namen kakršnekoli smuč, nove ali stare, pa tudi posamezne dele, kakor stremena, palice in drugo. Sneg bo kmalu zapadel in mladina se ga prav tako vesele kakor pomladi. Če bo naša prošnja naletela razumevajoča srea, bo marsikomu, kateremu stari zaradi težkih razmer ne morejo kupiti smuč, pomagano, da bo lahko užival lepo zimsko naravo, si krepil teko in hkrati rasel v krepkega in zavednega Jugoslavana. Vsakemu darovalcu bomo mi, kakor tudi mladina za izkazano dobroto od srea hvaležni. Darila naj se pošiljajo na mladinski odsek Sokola I. na Taboru.

— **Lj Ceneje nego v razprodaji** in pri tem le prvovrstno blago za plašče, obleke, zimске suknje in vso ostalo manufakturno nabavite pri znani trdnici NOVAK na Kongresnem trgu.

— **Lj Darovi za stradalce.** G. Iv. Orel je daroval 100 Din za Belo Krajino namesto cvetja na grob tovarišu Carnelliju. Uradništvo mestne hranilnice ljubljanske je darovalo 1000 Din za splošno akcijo v počastitev spomina pokojne ge. Mire Meškove.

— **Lj Sokol I.** počasti tudi letos 1. novembra ob pol 2. popoldne spomin svojih umrlih članov. Hvalečnost do umrlih, ki so delali in živeli za Sokolstvo, nam velja, da jih ohranimo v trajnem spominu. Njih svet. H vzor! naj vodi jo in navdušujejo našo mlado sokolsko pokolenje. Zato bratsko vabimo vse naše članstvo in Sokolstvu naklonjeno občinstvo, da se udeležijo 1. novembra ob pol 14. komemoracije za umrli-mi v veliki dvorani na Taboru. Po končani počastitvi odidemo ob 14. k grobu umrlih članov.

— **Lj Pri nedeljski vzporeditvi Abrahama** opere poje vlogi hišne mesto obale ge. Španove dr. Anta Kovačičeva, b. 7 članica mariborske gledališča.

— **Lj Zimskosportne srajce, puloverje, telovnike, jargrovo perilo** ima najceneje Šterk nasl. KARNIČNIK, Stari trg 18.

Deviški Jakob...?

— **Lj Za gladijoče** je nakazal znesek Din 1000 ljubljanskemu oblastnemu odboru Rdečega križa Rotary klub Ljubljana v počastitev spomina svojega nepozabnega in velezaslužnega člana ter soustanovitelja pokojnega Saše Kneza.

— **Lj Prvovrstni štajerski riziing z vlaškega vrha Jeruzalem** po 16 Din, eviček iz Gadove peči po 14 Din toči gostilna V. JE. LOGNIK, Rožna dolina.

— **Lj Mesnice in mesarske stojnice** bodo ob nedeljah, pričenši z jutrišnjim dnem, pa do 1. aprila 1932 zaprte. Zato bodo pa odrpne ob sobotah do 19. ure. O tem se obvešča cenjeno občinstvo v svrhu pravečasne nabave mesa za nedelje.

— **Lj Christofov zavod, Domobranska cesta 7,** otvori večerni tečaj 2. novembra ob pol 8. zvečer.

— **Lj Vodstvo staroznane in priljubljene gostilne in restavracije »ŠESTICA«**, Dunajskega mesta 8, nam sporoča, da bo na željo mimoidoših gostov pričelo v svoji točilnici na levo točiti kavo in čaj 3. — beli in črni mošt litar Din 10. — Poleg tega se bodo dobila seveda tudi druga okrepčila in razni prigrizki: Din 3.—. Dobro zamisel iskreno pozdravljamo. 574

— **Lj Plesni zavod »Jenko«** v Kazini — Zvezda ima drevi sobotni tečaj ob pol 21. s poukom in perfekcijo letošnjih novitet. Novi »Začetniški tečaj« je v ponedeljek ob 20. uri. Vabljenje posebno dame - začetnice in gosposde. Posebne plesne ure in informacije dnevno v Kazini. Nedeljski tečaj izjemoma jutri odpade vsled praznika. 575

Deviški Jakob...?

— **Lj SO Preporod.** Danes zvečer je v Trgovskem domu redna Preporodova plesna vaja. Vodi jo g. mojster Jenko. Začetek ob pol 8. Točnost! Zlasti novinci! Vljudno vabljeni!

— **Lj Na pokopališču pri Sv. Krištofu** bo cerkveni obred v spomin vseh mrtvih v ponedeljek popoldne ob 3. Kot običajno, bo ob tej priliki pel žalostinke Akad. pevski zbor v cerkvi, pri križu na pokopališču in na grobu dr. Oražna.

— **Lj Trgovski koledar 1932** je izšel v založbi Trgovskega društva »Merkur« v Ljubljani. Trgovski koledar bo tudi zvest in nepogrešen spremljalec naših trgovcev in trgovskih sotrudnikov. Bogata in skrbno izbrana je njegova vsebina, tako da je zanesljiv svetovalec v kupniškem praktičnem življenju. Cena mu je deset dinarjev. Trgovski koledar ima svojo dolgo tradicijo in je letos stopil v 18. leto.

— **Lj Lutkovno gledališče Sokola I. na Taboru** otvori v nedeljo 8. novembra t. l. ob 15. uri letošnjo sezono z izvirno praviljico po igro »Poglar podzemlja«. Pripravlja jo se še sledeče novosti: Gašperček na Atlantskem oceanu. Pepelka. Robinson Krusoe, Herbed — izgnani princ. Kalaziris ali lotosov cvet. Zavarani gozd in Mozartova opera Bastian in Bastiana. Ponočilo se bo tudi izvirno delo »Martin Krpan«, ki je lansko sezono doseglo rekordni obisk in vsestransko pohvalo. Za naše malčke je tedaj vsestransko priskrb-

ljeno toliko iz pravilnega, kakor tudi iz romantičnega pogleda Neumorni Gašperček nas bo vodil po raznih delih sveta in nam pričaral vzhod in zapad z vsem svojim bohotnim čarom. Med pavzami bo kratkocasi in pomirjal razburjene mlade duhove salonski orkester Sokola I. Končno se bo ob udeležbi popolnega orkestra in opernih solistov narodnega gledališča vpri-zorila Mozartova opera v enem dejanju »Bastian in Bastiana«, kar bo za naše lutkovne odrede dogodek. Da krije vodstvo nastale stroške, si je zamislilo stalnih naj-nižjih cen za vstopnice in sicer za sedeže od 1—30 po 6, od 31—70 po 4 in od 71 do 140 po 2 Din; stojnice po 1 Din. Samo na ta način bo možno ustreči cenjenemu občinstvu s prvovrstnimi igrami. Zato prosimo vodstvo za blagohotno upoštevanje in obilen obisk.

— **Lj Umrli so v Ljubljani** od 24. do 29. t. m.: Židank Franc, 81 let, orožn. stražn. v pokolu. Svabičeva ulica 15; Geiser Marija, roj. Zalokar, 41 let, žena delavca, Gradišče 12; Kukar Janko, 66 let, računski ravnatelj v p. Tavčarjeva ulica 4; Gostič Franc, 79 let, sodni sluga v pok., Breg 2-II.; Mešek Mira, roj. Bregant, 46 let, žena nadknjižgovodje mestne hranilnice, Dalmatinova ulica 13; P. Mlejnič Angelj, 66 let, bivši provincijal, Marjlin trg 4; Almič Jožeta, roj. Medved, 63 let, vdova delovodje, Kamnik; Cvar Lucija, roj. Pavlin, 66 let, žena poš. uradnika v p., Dunajska cesta. — V ljubljanskih bolnicah so umrli: Santelj Marija, roj. Zupan, 49 let, žena steklarja, Podkrcna pri Hrastniku; Gerželj Jožeta, 40 let, žena gozdnega čuvaja, Moste, Tovarniška ulica; Lipoglavski Luka, 7 tednov, sin dtnarice, Vrh pri Boštajnu; Grobelnik Ivan, 51 let, delavec, Gosposvetska cesta 13; Lapajne Cvetko, 14 dni, sin delavca, Kodečjevo; Čebular Vera, Marija, 2 dni, hči bančnega uradnika, Bee-thovnova ulica; Hlupič Ivana, 5 mesecev, hči delavca, Preserje; Miheč Karolina, 50 let, hišarica, Gor. Laze; Lah Alojzija, 17 let, služkinja, Rakek; Milnarč Stanka, 5 mesecev, sin delavke, Sv. Krištof; Lustik Ivan, 43 let, hlapec, Lipe 15 pri Ljubljani; Plestenjak Božidara, 2 dni, hči državnega uradnika, Livarska ulica 7; Tušek Jožica, 5 let, hči čevljarja, Nova vas pri Zireh; Šimenc Vladimir, 5 dni, sin pls. sluga, Izanska cesta; Šimenc Marija, 5 dni, hči pls. sluga, Izanska cesta; Udovič Marija, 67 let, zasebnica, Vič; Stekladič Anton, 47 let, posestnik, Vrh pri Vlanji gori; Krančan Stanko, 2 leti, sin delavca, Zlebe pri Medvodah; Kvas Miroslav, 33 let, advokat, Višnja gora.

Zimske suknje, obleke in vsa druga oblačila za gospode in deco nudi v največji izbiri J. MAČEK, Ljubljana, Aleksandrova cesta št. 12.

Iz Celja

— **Razglas celjskim volilcem.** Za volitve narodnih poslancev, ki se bodo vršile v nedeljo 8. novembra t. l., so določena za mesto Celje sledeča tri volišča: Volišče I. v sobi št. 6 (I. nadstropje) poslopja mestnega načelstva v Prešernovi ulici za volilce z začetnicami rodbinskega imena A do vključno J; volišče II. v telovadnici meščanske šole v Celju (dohod iz Strossmayerjeve ulice) za volilce z začetnicami rodbinskega imena K do vključno P; volišče III. v telovadnici osnovne šole v Celju (dohod iz Gregorčičeve ulice) za volilce z začetnicami rodbinskega imena R do vključno Z. Volitve bodo trajale ves dan neprestano od 7. do 18. ure (6. ure zvečer). Pri volitvi smejo glasovati samo oni, ki so vpisani v volilne imenike. Glasovanje je javno in ustno. Na volišče ne sme nihče stopiti z orožjem ali pa orodjem, porabnim za boj, razen v primeru, kadar se pozove obožena pomoč za vzdrževanje reda na volišču. Na dan pred volitvami, na dan volitev in dan po volitvah je prepovedano točiti ali kakorkoli dajati alkoholne pijače. — Mestno načelstvo v Celju.

— **Sestanek celjskih Primorcev** bo jutri dopoldne ob 11. v Narodnem domu. Razgovor bo o naših težnjah in težavah.

— **Petje na grobovih.** Pevsko društvo »Ojka« v Celju poje, kakor vsako leto, v nedeljo dne 1. novembra ob 15. uri na okoliškem in ob 16. uri na mestnem pokopališču nagrobni domačega skladatelja g. Bervarja Karola, ter nato na vojaško-invalidskem pokopališču »Oj Dobrodo« in »Vojaško ohodnic«.

— **Milodare za najbednejše** bosta pobirala jutri na mestnem in okoliškem pokopališču krajevni odbor Rdečega križa in Vincencijeva konferenca v Celju. Naj ne bo nikogar, ki ne bi daroval vsaj nekaj dinarjev trpečim bratom.

— **Brivnice v Celju in Gaberju** bodo jutri ves dan zaprte, na kar se občinstvo opozarja.

— **Nabavite si takoj vstopnice** za koncert vijolinskega virtuozar Karla Rupla, ki ga bo spremljal pianist Marijan Lipovšek. Koncert bo v sredo 4. novembra ob pol 21. v koncertni dvorani Celjskega doma. Vstopnice se dobe v predprodaji v knjižarni Goričar & Leskovšek na Kralja Petra cesti.

Blondinke ali črnoolaske?

Svetloolaske so nezanesljive kakor mačke, črnoolaske pa zveste in udane kakor pes

Popularna ameriška pisateljica Anita Loosova dokazuje v enem svojih romanov, da dajejo moški prednost blondinkam pred črnoolkami, v drugem romanu pa trdi, da imajo ženske raje črnoolaske. Tudi če bi junaki romanov Anite Loosove to potrjevali, še nimamo dokaza, da je večina moških res navdušena za svetloolaske. Dolga vrsta črnoolak, ki se niso omožile, bi lahko trdile ameriške pisateljice ovrge. Kar se tiče barve las, jeokus moških in žensk tako različen, da splošnega pravila tu ni mogoče postaviti. V tem pogledu se niti črnoolkam, niti blondinkam ni treba bati medsebojne konkurence.

Resnejša se zdi trditev francoskega psihologa J. Duvala, ki pravi, da je zakonska zveza z blondinko za moža nevarna. Prof. Duval je znan in priznan psiholog in če trdi kaj takega, misli pri tem na dva ekstremna tipa žensk in dopušča izjeme, ki so lahko recimo vse svetlolaske čitateljice teh razglabljanj, ki bodo nad trditvijo gospoda profesorja gotovo ogorčene. Ne dvomimo pa, da jim priskoči gotovo prav kmalu na pomoč drugi psiholog, ki bo simpatiziral z blondinkami. Naziranje prof. Duvala je pa navzlic temu zanimivo in zasluzi, da se vsaj malo pomudimo pri njem. Svetlolaske se morajo pač sprijazniti z mislijo, da jim francoski psiholog ni naklonjen.

Duval trdi, da je treba blondinke in brunetke po značaju uvrstiti v dve popolnoma različni kategoriji. Svetlolaske se lahko še tako zaljubi, pa ne bo nikoli pozabila nase. Nasprotno je pa lahko črnolaske samo površno zaljubljena, pa jo ljubezen tako prevzame, da misli samo na moškega, ki ga ljubi. Svetlolaske je podobna mački, ki ji nikoli ne smemo zaupati, dočim imajo črnoolaske značaj zvestega in udanega psa. Iz tega pa ne smemo sklepati, da ima vsak mož, ki ima za ženo svetlolaske na svetu pekel, kajti svetlolaske so tako prebrisane, da svoje sčističnosti ne pokažejo, kadar se jim godi dobro in

namajo povoda pritoževati se. Velika razlika med tema dvema tipoma žen se pokaže najbolje če možje grdo ravnaajo z njimi ali če jih zapuste in zavržejo.

V takem primeru so svetlolaske vedno prepričane, da je kriv samo mož in da mora biti zato kaznovan. Z obznanjem vredno živostjo in smotrenostjo se pripravljajo na osveto, z največjim užitek pripravijo krivca do plačevanja alimentov, mnoge namerno hladnokrvno nani revolver ali pa mu razkoljejo s sekuro glavo. Črnolaske se pa smatra za krivo vedno samo sebe. Dela si hude očitke, potrpežljivo prenaša težke udarce usode in misli bolj na svojo smrt, kakor na smrt moškega, ki se ji je izneveril; v bridkosti nad težko izgubo se umakne svetu in prenaša svojo nesrečo sama.

Tako sodi Duval o svetloolkah in črnoolkah. Njegovo naziranje podpira tudi sloviti ameriški kriminalist, šef čiškaške policije John Norton, ki sklicujoč se na svoje dolgoletne izkušnje, izjavlja, da so morilke po pretežni večini svetlolaske. Če črnolaske moškega v afektu umori, zapade v topo molčečnost, dočim se blondinka zvija v histričnih krčih. Če se možki izneverijo črnoolaski, mora paziti na njo, da si ne konča življenja, česar se pri svetloolkah nikoli ni treba bati. Svetlolaske morilke so kljub navidezemu razburjenju v resnici popolnoma mirne. Njihov obup je samo pasek v oči ljudem. Svetlolaske prav nič ne boli izguba ljubljene moža, temveč se boji samo posledice svojega zločina. Črnolaske bi pa smrti ljubljene moža ne preživela. Zanj brez njega ni radosti, življenje izgubi svojo vsebino in svoj pomen. Senzacionalni umori zakonskih mož ali ljubčkov grdo po Nortonovi trditvi zadnje čase skoraj izključno na račun svetloolak.

Duvalovo in Nortonovo slab mnenje o svetloolkah se nanaša seveda samo na svetlolaske od rojstva, ne pa na svetlolaske, ki so si temne lase pobavale.

Kako je končala Mata Hari

Ko so se vrnil častniki iz posvetovalnice, je komandiral predsednik: Mirno! Vsi so vstali in eden je prečital obdobjo: »V imenu francoskega naroda je priznalo vojno sodišče indijsko



plesalko holandskega porekla in s pravi imenom Marketo krivo zločina vojunstva in jo obsodilo na smrt. Sledila je grobna tišina, dokler se ni razlegel obupen krik: »To ni mogoče! To ni mogoče! Saj nisem nikogar ubila, zakaj hočete ubiti mene?« Potem je pa ponosno vstala in trdih korakov odšla za vojaki, ki so jo odvedli nazaj v celico.

Potem so jo prepeljali na zadnjo postajo — v kaznilnico Saint Lazare. Globoko potrli 70letni zagovornik ji je

predlagal, naj izjavi, da je z njim nošča. Odgovorila mu je s strahotnim smehom in njegov predlog gladko odklonila. Mnogi odlični možje, med njimi celo visok uradnik zunanjega ministrstva, so prosili za njo. Vse je bilo zaman, vse prošnje za pomilostitev so bile odklonjene, češ, da si Francija tega ne more dovoliti. Tam v kaznilnici Saint Lazare je molila, čitala je indijske knjige in kramljala z usmiljenkami, od groznega krika se je bila že pomirila. Ni več kričala, ne plakala. Morda je še vedno upala. Morda se ji je zdelo nemogoče, da bi jo dali ustreliti možki, ki jim je nudila toliko ljubavne opojnosti. Zjutraj, ko so prišli po njo vojaki z duhovnikom, se je še zadnjič skrbno oblekla in vprašala je celo sestre, ali sije sonce. Ko so ji pritrdili, je zahtevala lahek plašč svetle barve, kakor da gre na izprehod, ne pa na morišče. Potem je odšla ponosno dvignjene glave in trdih korakov iz celice ter sedla v voz. Obe sestri, ki sta jo spremljali, sta vso pot plakali, ona je pa ostala mirna in samozavestna do zadnjega trenutka. Na morišču je odklonila, da bi ji zavezali oči, in vojakom, ki so jo čakali z namerjenimi puškami, je celo pokimala v pozdrav. Bilo jih je 12. Od teh 12 krogel je udarilo 11 v prazno, samo zadnja jo je zadela in sicer naravnost v srce tako, da je bila takoj mrtva.

Palma, ki „moli“

Indijski učenjak sir Jagadis C. Bose opisuje čudovito palmo v okolici Faridpura v Bengaliji. Ko zapoje zvečer zvonovi in vabijo ljudi k molitvi, se palma skloni kakor bi hotela leči na zemljo. Zjutraj se pa drevo zopet vzravna in to se ponavlja dan za dnem. Ljudje verujejo v čudovito moč tega drevesa, velike množice romajo k tej palmi in ji prinašajo žrtve kate-

Emile Gaboriau;

Dampirji v lememesta

Roman

Moj oče! Moj oče! — je vzklilnil srdito. — Kaj me briga oče! Sem Dampair de Champdoce prav tako kakor on in gorje tistemu, ki prekrizja Champdoce po! Da, gorje tistemu, pa čeprav bi bil moj oče, kdor bi se drznil stopiti med moje hrepenenje in žensko, ki jo ljubim! Saj vas ljubim, Diana... ljubim te, moja si in ni sile na svetu, ki bi te mogla iztrgati iz mojega objema, dokler bom živ.

Bil je ves iz sebe, v glavi se mu je vrtelo; razprostrl je roke, objel Diana čez pas in jo vroče poljubil na čelo.

— Ali bi me odklonili, gospodična, — je nadaljeval Norbert z mirnejšim glasom, — ali bi zavrnili mojo roko, če bi vas na kolenih prosil, da postanete moja žena in s tem vojvodinja de Champdoce?

Gospodična de Sauvebourg je odgovorila samo s pogledom, ki je pa jasno

pričal, da Norbertove roke ne misli zavrniti.

— Čemu bi se torej bala nepotrebnih strahov? — je nadaljeval Norbert. — Ni izključeno, da nastopi oče proti koraku, ki bi mi prinesel srečo. A kaj za to? Saj ne bo dolgo trajalo, pa se rešim tega despotizma. Čez nekaj mesecev bom polnoleten; to pa pomeni svobodo, gospodar svojega nehanja in potem...

Diana je žalostno odkimala s glavo. Ustrašil se je in takoj vprašal: —Kaj hočete reči? Kakšno oviro vidite?

— Žal vam moram povedati, dragi prijatelj, da gojite prazne nade. Šele po 25. letu se reši sin očetove avtoritete in lahko da svoje ime komur hoče.

Dauman je slišal tudi te besede. — Imenitno, gospodična, imenitno! — je mrmral.

Norbert kar ni mogel verjeti, da je prav slišal.

— Saj to ni mogoče, gospodična, — je dejal.

— Žal je res tako, dragi moj. Nad nami, nad našo voljo, nad našimi najboljšimi željami je zakon, a zakon določa starost 25 let. Morali bi torej čakati še celih sedem let... pomislite, sedem let! Ali boste tako dolgo mislili

ritu baže vedno sledi ozdravljenje bolnega.

Čre za čatovo palmo, ki je visoka 5 m, v premeru pa meri 25 cm. Na brž jo je nekdo vihar nagnil in njeno deblo stoji zdaj po stran v kotu 30 stopinj. Čim zapiha veter, se konec debla dvigne in povse za 1 meter, listi se čez dan vzpenjajo proti nebu, zvečer pa ležejo na tla. Lastnik palme prvotno ni hotel dovoliti, da bi jo izmerili, ker se je bal, da bi s tem trpela njena čudodelna moč. Pomiril se je šele, ko so mu povedali, da je bil merilni instrument izdelan v Bosovem laboratoriju v Indiji in da bo palmo meril učeniakov pomočnik, sin nekega svečenika. Bose je mnenja, da se palma dviga in poveča zaradi razlike toplote po dnevi in ponoči.



M. Yoshizawa, japonski zastopnik v Društvu narodov

Zapad in vzhod

Kakor se nam zde čudni običaji daljnega vzhoda, tako majajo Kitajci in Japonci za glavami nad našimi šegami in običaji. Japonski pisatelj Sheba piše v newyorški reviji »Asia«, kaj se mu je zdelo v amerškem življenju čudno in narobe.

Začnimo z ranim jutrom v tipični ameriški hiši, — piše Sheba. — Vi, Američani, spite na mehkih blazinah, mi, Japonci pa na trdih posteljah in trdih blazinah. Naše ženske počivajo na blazinah, ki so napete na lesenih okvirjih. Čiščenje zob je pri vas opravilo, ki se ga skušate čim prej odkriti. Pri nas pa lahko srečate mnogo moških in žensk, ki se izprehajajo po ulicah in si čistijo zobe. Vi si brišete obraz s suho brisačo, Japonci pa vedno z vlažno. V Ameriki se moli pred jedjo nad jestvinami, namenjenimi živim, Japonci pa moli vedno nad jestvinami, ki jih daje mrtvim. Med molitvijo se ozira Japonec v nebo, Američan pa poveša oči v tla. V Evropi in v Ameriki je žalna obleka črna, na Japonskem pa bela. K pogrebu namenjena japonska žena se obleče vedno belo, dočim nosi vsaka nevesta črno obleko.

Američanka drži pri striženju škarje za ročaj, dočim jih drži Japonka za konice. Če stopi v Ameriki kdo v tuje stanovanje, se odkrije, Japonci se pa sezuje. V Ameriki si ljudje napijajo in nazdravljajo po gostiji, na Japonskem pa pred njo. Na zapadu je navada pogosti vse, kar prineso gostu — krožniku, na Japonskem bi bilo pa neollikano, če bi človek vse pojedel. Ameriški gostitelj sprejema goste stoje, Japonci pa sedijo pri tem na tleh. V Ameriki, posebn pa v Evropi se zahteva, da mora biti v stanovanju čim več pohištva, na Japonskem ga pa mora biti čim manj. Če Japonca ozmerjaš, se po svoji dolžnosti smeje, v Evropi bi pa veljalo to za predrznost. Iz tega nastanejo večkrat neprijetnosti in nesporazumi med evropskimi delodajalci in japonskimi uslužbenci, kar velja tudi za japonsko navado reči ne, kadar misli da, ali narobe.

Pred poroto.

— Obsojeni ste na smrt, lahko si pa izberete način, kako boste umrli. — Če je tako, bi pa prosil, da mi dovolite umreti od starosti.

Suhi v mokri Evropi

Mister James Jakobson je prispel nedavno iz Amerike v Pariz. Na severnem kolodvoru je sedel v taxi in na ročil, naj ga šofer odpelje v kak boljši hotel. Kmalu je dobil Američan v hotelu lepo sobo, v kateri je pustil prtljago in odšel na ogled Pariza. Suhega Američana je pa mučila strašna žeja. Do večera si jo je pridno gasil, ko se je pa hotel zvečer vrnil v hotel, se ni mogel spomniti niti kako se imenuje dotična ulica, niti v katerem hotelu je pustil prtljago. Mož pa ni dolgo razmišljal, temveč je krenil v bližnji hotel, kjer je povedal lastniku, kaj se mu je pripetilo in dobil je sobo, v kateri je kmalu spal spanje pravičnega.

Hotelir je ta čas telefoniral v vse hotele blizu severnega kolodvora in kmalu je zvedel, v katerem je pustil Američan prtljago. Poslal je po njo in zadeva je bila urejena. Ko je pa odhajal Jakobson zjutraj zopet v mesto, mu je priporočil hotelir, naj pazi, da se mu zopet ne pripeti taka nesreča. Dal mu je naslov hotela, češ, na ga spravi, da bo lahko povedal šoferju, kam naj ga odpelje. Jakobson pa ni prišel zaman iz suhe Amerike. Proti večeru je bil že zopet tako pijan, da se ni mogel spomniti, v katerem hotelu je prenočil, še huje je pa bilo, da je izgubil naslov drugega hotela. Prenočiti je moral v tretjem hotelu, drugi dan se je pa odpeljal brez prtljage v Marseille, a pred odhodom je potožil svoje gorje amerišskemu konzulu, ki je moral iskati po hotelih prtljago svojega namočenelega rojaka.

Al Capone je znal

V Chicagu je bil končno obsojen zloglasni Al Capone, ki je več let strahoval vse mesto. Ameriški listi poročajo zdaj o največji njegovi lopovski čini. Na Michiganski cesti je velika trgovina z zlatino, ki je imela v izloži bi krasno demantno ogrlico. Nekega dne je prišel v trgovino elegantno



oblečen gospod, ki si je hotel ogledati dragocen nakit. Pokazali so mu ga in gospod se kar ni mogel načuditi njegovemu sijaju. Potem se je obrnil k izložbenemu oknu, češ, da je v njem demantna zaponka, ki bi se zelo lepo ujemala z ogrlico. Prosil je, naj mu pokažejo tudi zaponko. Draguljar se je obrnil k izložbenemu oknu in v tistem hipu je dragocena ogrlica izginila. Čim se je namreč draguljar zopet obrnil h kupcu, je opazil, da ogrlice nima v roki, pa tudi na pultu je ni bilo.

V trgovini je nastala splošna zmešnjava. Ogrlice ni bilo niti za pultom, niti na tleh. Bilo je takoj jasno, da jo je »sunil« neznanec. Poklicali so stražnike, ki so jo začeli preiskali, toda ogrlice pri njem niso našli. Še enkrat so preiskali vso trgovino, toda ogrlice ni bilo nikjer. Tatvine osumljeni mož je prisegal, da ogrlice ni ukradel, grozil je s tožbo in stražniki nazadnje niso vedeli kaj početi. Odvedli so na stražnico draguljarja in sumljivega kupca.

Na stražnici se je moral gospod do nagega sleči, njegovo obleko so temeljito preiskali, toda o dragoceni ogrlici ni bilo duha ne sluha. Pa je vendar ni pogotnil? To je bilo izključeno, vendar so pa za vsak slučaj ogle rentgenizirali, da agotove, če nima ogrlice v trebuhu. Tudi v trebuhu je ni bilo. Policiji ni preostajalo drugega, nego oprostiti se gospodu in ga izpustiti, čeprav je bila prepričana, da je dragoceno ogrlico ukradel.

Kako je to storil? Zelo enostavno. V trenutku, ko se je draguljar obrnil k izložbenemu oknu, da bi vzel iz njega zaponko, mu je spustil Al Capone v žep suknjiča ogrlico. Ko so pa stražniki oba vodili na stražnico, so prihiteli od vseh strani ljudje in vpraševali draguljarja, kaj se je zgodilo. Ti ljudje so bili Al Caponovi pajdaši in eden je med potjo potegnil draguljarju iz žepa ogrlico. Tako je znal Al Capone delati v dobi svoje zločinske kariere, ki jo je zdaj menda končal za zapreženimi okni kaznilnice.



Ameriški zakladni tajnik M. Mellon, s katerim je imel Laval važna posvetovanja

V šoli.

— Dragi otroci, včeraj sem bila v logu za mestom na izprehodu in trgala sem cvetlice.

Nadzornik: Zdaj pa narišite gospodično učiteljico, kako trga cvetlice.

Mahec: Prosim, gosodična, ali naj narišem tudi tistega gospoda, ki je bil z vami?

Glavna posledica.

— Mislite si, otroci, da me napade na cesti tolovaj in me ubije. Kaj bi se zgodilo?

— Počitnice bi imeli, gospod učitelj.



Prezident Zedinjenih držav Hoover

Ko se je pa nekoliko ves srečen in zamaknen v sladke spomine vrnil s sestanka, mu je komornik sporočil, da ga pričakuje oče v veliki dvorani.

Hitel je tja.

— Markiz, veselo novico imam zate, — je začel vojvoda brez ovinkov. — Nevesto sem ti našel; čez dva meseca boš oženjen.

VII.

Če bi bila udarila strela pred Norberta, bi se je ne bil ustrašil tako, kakor se je teh očetovih besed.

— Čez dva meseca boš oženjen!

Opotekel se je pod težo tega nepričakovane udarca, hotel je nekaj reči, pa mu je beseda obtičala v grlu.

Vojvoda ni videl ali pa ni hotel videti sinove osuplosti in nadaljeval je mirno:

— Mislim, da ti ni treba povedati imena dekleta, ki sem ti ga izbral. Gotovo si že uganil, da imam v mislih gospodično de Puymandour. Poznaš jo, videl si jo že večkrat. No torej, ali me ne slišiš? Odgovori kaj. Kaj se ne spominjaš?

— Da, oče, — je zajecel ubogi fant, — da, spominjam se...

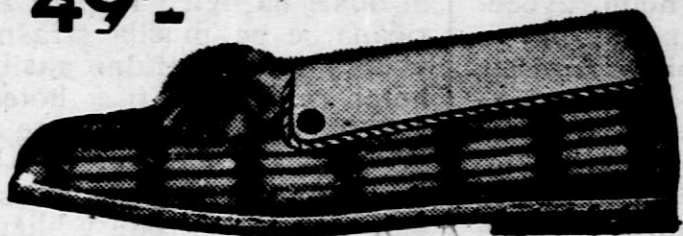
Postani in ostani član Vodnikove družbe!

Rata**ČUVAJTE SI ZDRAVJE!****Rata**

49.-



49.-



79.-



69.-



št. 6-8 (23-26)

Vrsta 2861-01

Vašim otročičkom smo pripravili te tople gumaste galoše. V njih jim bodo njih nožice najbolj obvarovane mraza in vlage.

št. 9-1 (27-33) Din 69.-

Mikado.

Vrsta 7045

Kadar ste doma, kadar delate v kuhinji in hodite iz sobe v sobo, nosite te copate. Obvarujejo Vas prehlada. V njih se Vam bodo noge najbolj odpočile.

Vrsta 1865-01

Gumaste snežike, črne ali rjave, in oblite z žametom. Jako so praktične in udobne. Pripravne so za nošo vsaki nogi, ne glede na velikost.

Moška galoša.

Vrsta 9817-61

V največjem dežju in največjem blatu boste v njih vedno imeli suhe noge. Ženske galoše z nizkim in visokim podpetnikom za Din 59.-.

Dalmatinski mošt

beli vugava in črni kuč, lastni pridelek. Prispele so nove pošiljke vseh vin. — Cene jako nizke! — Prepričajte se o prvovrstni kvaliteti v **ASKERČEVI KLETI, Askerčeva ulica 1 in v vinotoču, POLJANSKA CESTA št. 17.** —

Za obilen obisk se priporoča

V. Miloš

>Mali oglasi<

Vsaka beseda 50 par. Plača se lahko tudi v znamkah. Za odgovor znamko! — Na vprašanja brez znamke ne odgovorjamo. Najmanjši oglas Din 5.—

ELEKTRIČAR

z večletno prakso, vsestransko izvežban, išče službo. Nastopi lahko takoj, zmožen tudi nemškega jezika. — Ponudbe na upravo »Slov. Naroda« pod »Električar 3026«.

250 DINARJEV DNEVNO zaslužite z obiskovanjem ljudi v Vašem kraju! — »Kosmos«, Ljubljana, poštni predal št. 307. — Znamko za odgovor! 108/L

IZLOŽBO

in majhen prostor za prodajo iščem za šest tednov za zelo lep božični predmet. Lahko zraven v kaki trgovini ali trafiki Naslov ali dopisi v upravi pod »Jaslice 3019«.

GOSTILNA TOMŠIČ

Šentjakovski trg — toči muškatelec že kipeč. — Istotako muškatelec. Obenem znižana cena vsem vinom. 3007

**V NOVI VINARNI**

Vegova ulica 2 (blizu kino Matice) se toči pristen ljutomerski muškatelec po Din 10.—; francoska črna Gemme ter vsa druga prvovrstna vina po nizkih cenah. Delikatose! 3032

VILA

v najlepšem kraju Slovenije, obstoječa iz 5 solčnih sob, 1 nadst., velike pokrite verande, kuhinje s pritlikinami, z vodovodom in zelenjadnim vrtom, se odda v najem. Železniška postaja in mesteca Konjice oddaljeno 1½ km, avtobus (Celje-Maribor) postaja pri posestvu trikrat na dan. Mesečna najemnina 400 Din. Pojasnila daje ga. Hertl, Slov. Konjice.

GOZD IN POSESTVO

35 oralov njiv in travnikov, 50 oralov gozda za sečnjo, s približno 15.000 kom. dreves, od 17—45 cm prsne mere ter 20-letna kultura s 17.000 sadikami, 1 uro od kolodvora, napredaj proti takojšnjemu plačilu 650.000 Din. — Pojasnila daje Leopold Kunc, Leše pri Prevaljah. 3028

UGODNO, ZAUPNO MESTO

brezskrbna, svetla bodočnost se nudi mlajši izobraženi dami zveste sravi, ki ima veselja za prirodo in lepa potovanja ter z nekoliko izkušnje v gospodinjstvu, pri izobraženem privatniku popolnoma samostojnega in neodvisnega Nemca za spremstvo na potovanjih in skrb pri majhnem lahkem gospodinjstvu na morju v Dalmaciji. Lahko delo. Samo obširne ponudbe v nemškem jeziku, če mogoče s sliko na Karl Scholz, Graz (Austria), Frankengasse 14. — Opomba: Zaradi osebnega dogovora pride kmalu tja. 3020

LEP LOKAL

v Gledališki ulici odda takoj Pokojninski zavod za nameščence v Ljubljani. 3010

KORESPONDENTINJO

perfektno v italijanskem jeziku, z večletno prakso v lesni stroki, sprejem. Pismene ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Takoj 3009«.

SPALNICE

smrekove, poljubno pleskane za ceno Din 2600.— kompletne in iz trdega lesa politirane od Din 5.700.— naprej ima stalno v zalogi in izvršuje po naročilu

Pohištveno mizarstvo

ANTON BIZOVICAR, Glince Cesta II/1 pri Ljubljani (postajališče cestne železnice)

URE POPRAVLJA

renovira — večletno jamstvo — Fran Korošec, urar, Ljubljana, Sv. Petra cesta 55/1, vhod Vidovdanska cesta št. 1.

ŽIMO

za modroce a najcenejše do najfinejše po tovarniških cenah prodaja

RUDOLF SEVER,

Ljubljana, Marijin trg št. 2

NA OBROKE

lahko kupite kar potrebujete skoraj v vseh večjih ljubljanskih trgovinah s posredovanjem kreditne zadruge uetajnih trgovcev v Ljubljani, Cigaletova ulica 1 (pri sodnji). 93/L

V VINSKI KLETI

Ljubljana, Sv. Petra cesti 48, se toči čez ulico sladki mošt, bel in rdeč po Din 7.—, črno vino po 9.— Din, portugalka Din 10.—, cviček Din 10.—, silvanec Din 12.— in burgundec Din 14.— Na željo se postavi franko na dom. Ob sobotah domače krvavice. — Se priporoča T. Mencinger. 3018

PRODAJALKO

mešane ali samo manufakturne stroke, dobro izvežbane, ki bi bila tudi blagajničarka, sprejem s 15. decembrom ali po dogovoru. Ponudbe na trdiko Ivan Rojnik, Slovenjgradec. 3027

Klavirji!**pianini**

Kupujte na obroke

od Din 400.—

prve svetovne fabrikate: Bösendorfer, Steinway, Förster, Petrof, Höpfl, Stingl original, ki so nesporno najboljši! (Lahka, precizna mehanika.) Prodaja jih izključno le sodni izvedenec in bivši učitelj Glasbene Matice

Alfonz Breznik

Aleksandrova cesta št. 7

(vogal Beethovne ulice)

Najcenejša posojevalnica.

Hotel „Bellevue“

„naznanja cenjenim gostom, da bo restavracija tudi čez zimo ob sobotah, nedeljah in praznikih v polnem obratu odprta.“

Ostale dneve počeni z novembrom pa le po prednaročilu za večje družbe, večerje, bankete, sestanke itd.

Vsako soboto in nedeljo domače koline, krvavice in jetrne klobase, pečnice itd. Izborna vina, sladki mošt in opolo po 10 Din, ljutomercan po 14 Din itd.



Volneno blago,
svilo,
popelin i. t. d.
za žalne obleke
priporoča

A.&E. SKABERNE
Ljubljana

Večja množina makulaturenega papirja

naprodaj po zelo ugodni ceni

Naslov pové uprava Slovenskega Naroda

JUGOŠPORT - Ljubljana

prej

A. Rasberger, Miklošičeva cesta 34 in

RADIOVAL, Dalmatineva ulica 13

specijalna trgovina za

gramofone in plošče ter RADIO

nudi

najnovejše komade in slagerje na ploščah,

gramofone priznanih tovarn.

Zaloga plošč preko 20.000 komadov, tedaj največja izbira.

Zahtevajte cenike plošč in gramofonov!

Poseben oddelek za fotoaparate in

fotopotreščine.

Pri nabavi modernih aparatov vzamemo v račun Vaš detektor ali dovedanji aparat!

12906

NAJMODERNEJŠE RADIO APARATE smanih tvornic

EUMIG

PHILIPS

INGELN

TUNGSRAM

KAPSON itd. itd.

Amerikanski aparati ter vse RADIO MATERIAL po najugodnejših cenah.

POZOR!

Kompletni Scovini radio aparati na baterije za reklamno ceno

Din 1.500.—

Izdelujejo se najnovejši modeli otroških vozičkov,

razna najnovejša ivokolesa, šivalni stroji in motorji.

Velika izbira. Najnižje cene. Cenili franko.

»TRIBUNA« F. B. L. tovarna dvokoles in otroških vozičkov, Ljubljana, Karlovska cesta 4.

**Plašče**

Vam nudim za iste reklamne cene kot na velesejmu. — Oglejte si cene!

I. Tomšič

manufakturna trgovina LJUBLJANA, Sv. Petra c. 38

Pozor!**Pozor!**

Kdor hoče pristno vince piti, ta mora v Zeleno jamo k Krusiču priti, ker pristno vince pivcem žejo gasi ter žalostno srce razveseli. Ima vedno mrzla in topla jedila na razpolago, ter izredno dobre domače krvavice.

Se priporočata

Anton in Marica Duša.

Eksistenca za 2000 šilingov

Izdelovanje vsakdanjih potrebščin, 35% zaslužek, opraviha se iz stanovanja, mesečni zaslužek do 500 šilingov za pridnega, resnega človeka. — Dopisi pod: »Wiener protokollierte Firmas« na Annonc. Esp. Ed. Braun, Wien I, Strobelg. 2.

Čevljarstvo

Podpisani MAVRICIJ POBESKA, preje FRANC SZANTNER, kot dolgoletni prirojevalec in delovodja imenovane tvrdke, si Vas dovoljujeva tem potom vijudno obvestiti, da sem prevzel ves inventar kakor tudi vse modele in mere od šez živčnih prejšnjih cenj. naročnikov z najboljšimi delavnimi močmi in dobrim blagom ter po bolj znižanih cenah kakor prejšnja tvrdka, solidno in točno izdelano. — Sprejemam tudi vse v to stroko spadajoča popravila. — Valed tega se priporočam v pričakovanju cenj. naročil ter beležim z odličnim spoštovanjem.

MAVRICIJ POBESKA, čevljarški mojster, LJUBLJANA, Cankarjevo nabrežje 7/L

Najboljši brnski blažovi

Zajamčene čistotveinenc

moške in damske blagove

zadnjih novosti za

jesensko in zimsko sezijo

raspoložljiva starorenomirana zaloga tvornice sukna

SIEGEL-IMHOF, BRNO

Palackého št. 12. Češkoslovaška.

Največja izbira. — Najnižje tvorniške cene. — Najsolidnejša izvršitev vseh naročil. — Na zahtevo vzorci zastoj in poštne prosto.

Za damske plašče
Najnovejša vzorce in veliko izbira ter najfinije anglo in češko blago za obleke in

zimske suknje
naberite najugodnejše v ameriški trgovini sukna

Novak, Ljubljana
(nasproti Nunske cerkve)
Prvovrstno blago in najceneje